

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח **אֵל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רְחִימִים** "רַאשֵׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻט: 19:20**

עַרְש"ק כב' סיון תשע"ד (20.6.14) **צִיָּאת הַשְּׁבֻט: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְאִם בְּרִיאָה יִבְרָא ה' וּפְצָתָהּ הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ וּבִלְעָה אֶתְּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וַיִּרְדּוּ חַיִּים שְׂאֵלָה"

עַל הַפְּתוּב (במדבר טו', לב'), "וּתְפַתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ", אוֹמְרִים חו"ל: מְדוּעַ עָלָה בְּדַעְתּוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ, אֲדוֹן כָּל הַנְּבִיאִים, הָעֵנּוּ מִכָּל הָאָדָם, לְהַצִּיעַ לְקִרְחַ עֲנֵשׁ מְשׁוּנָה שְׂכֻזָּה – "וּפְצָתָהּ הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ"? הָאֵם חֹסְרִים עוֹנְשִׁים שׁוֹנִים וּמְשׁוֹנִים וְלֹא רְגִילִים, שְׂמֵהֶם נִיתֵן יְהִיָּה לְהוֹכִיחַ לְכָל, שְׂקִרְחַ נִעְנֵשׁ מִן הַשְּׂמַיִם?

תְּחִלָּה, נִקְדֵּים לְהַבִּיא מָה שְׂכַתְּב הַגַּה"ק, בְּעַל הַהַפְּלֵא"ה, בְּסִפְר "פְּנִים יְפוֹת" ("אם פְּמוֹת"): הַגַּה, כְּתוּב בְּגִמְרָא (שְׁבֻט פּח): "וַיִּתְצַבּוּ בְּתַחְתִּית הַהָר, אָמַר רַבִּי אַבְדִּימִי בַר חֲמַא בַר חֲסָא: מְלַמֵּד, שְׂכַפְפָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם אֶת הַהָר כְּגִיגִית (=הַעֲמִיד אֶת הַהָר עֲלֵיהֶם), וְאָמַר לָהֶם: אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים הַתּוֹרָה – מוֹטָב. וְאִם לֹא – שָׁם תִּהְיֶה **קְבוּרַתְכֶם**..."

וְהִקְשׁוּ ה' תּוֹסְפוֹת: לְמָה הָיָה צוּרְךָ לְכַפּוֹת עַל יִשְׂרָאֵל הָרַ כְּגִיגִית וְלְהַכְרִיחֶם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה? הֲלֹא כָּבֵד הַסְּכִימוֹ מְרִצוֹנֵם הַטוֹב לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, כְּשֶׁאָמְרוּ: "**נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמָע**"?

וְתִרְץ ה' פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ וְאָמַר, כִּי מָה שְׂקַבְּלוּ יִשְׂרָאֵל מְרִצוֹנֵם הַטוֹב הָיָה רַק תּוֹרָה שְׂבַכְתָּב, שְׂאִפְשֵׁר לְקַיְמָה בְּנִקְל. אֲבָל תּוֹרָה – שְׂבַעַל – פְּהַ, שְׂהִיא אַרוּכָה מְאֹרֶץ מִידָה, וַיֵּשׁ בָּהּ הַרְבֵּה חוֹמְרוֹת וּסְגִיגִים, לֹא רָצוּ יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל, וְלָכֵן כְּפָה עֲלֵיהֶם הַקַּב"ה הָרַ כְּגִיגִית וְהַכְרִיחֶם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה כְּלָה כְּמַקְשָׁה אַחַת.

תְּרוּץ זֶה מְבוֹאֵר גַּם בְּמִדְרָשׁ תְּנַחוּמָא (נח, ג): "אִם תֹּאמַר עַל הַתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב 'כְּפָה עֲלֵיהֶם אֶת הַהָר', וְהִלֵּא מִשְׁעָה שְׂאָמַר לָהֵן 'מְקַבְּלִין אַתֶּם אֶת הַתּוֹרָה? עֲנּוּ (יִשְׂרָאֵל) כָּלֶם וְאָמְרוּ: 'נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמָע'... אֲלֵא אָמַר לָהֵן עַל הַתּוֹרָה שְׂבַעַל – פְּהַ, שְׂיֵשׁ בָּהּ דְּקְדוּקֵי מִצּוֹת קְלוֹת וְחִמּוּרוֹת, וְהִיא עֲזָה כְּמוֹת, וְקִשָּׁה כְּשֶׁאוֹל קְנֵאתָהּ, לְפִי שְׂאִין לוֹמֵד אוֹתָהּ (=אֶת הַתּוֹרָה שְׂבַעַל – פְּהַ), אֲלֵא מִי שְׂאוּהַב (אֶת) הַקַּב"ה בְּכָל לְבוֹ וּבְכָל נַפְשׁוֹ וּבְכָל מְאוּדוּ".

נִמְצְאוּ לְמִדֵּים מְכַאֵן יְסוּד גְּדוֹל וְחֻשׁוֹב: מִי שְׂאִינוּ מְקַבְּל עֲלֵינוּ עַל תּוֹרָה שְׂבַעַל – פְּהַ, נִעְנֵשׁ בְּכַף שְׂהוּא **נִקְבַר** חַיִּים (=בְּעוֹדוֹ בְּחַיִּים). כְּפִי שְׂרֵאִינוּ בְּמִתֵּן תּוֹרָה, כְּאִשֶׁר יִשְׂרָאֵל לֹא הַסְּכִימוּ לְקַבֵּל עַל עֲצֻמָּם אֶת הַתּוֹרָה שְׂבַעַל – פְּהַ, כְּפָה עֲלֵיהֶם הַקַּב"ה אֶת הַהָר כְּגִיגִית, וְאָמַר לָהֶם: "אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים הַתּוֹרָה – מוֹטָב. וְאִם לֹא – שָׁם תִּהְיֶה **קְבוּרַתְכֶם**..." – דְּהֵינּוּ, **קְבוּרָה** בְּחַיִּים תַּחַת הַהָר.

בְּדִרְךָ זֶה מְבֹאֵר ה' פְּנִים יְפוֹת" אֶת מְאֹמֶר חו"ל בְּגִמְרָא (שְׁבֻט קה): "אָמַר רַב יְהוּדָה, אָמַר רַב: כָּל הַמִּתְעַצֵּל בְּהַסְּפָדוֹ שֶׁל חֲכָם, רֵאוּי לְקוּבְרוֹ בְּחַיָּו, שְׂנַאֲמַר (יְהוֹשֻׁעַ כד'): 'וַיִּמַּת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן עֶבֶד ה'... וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בְּגְבוּל נַחְלָתוֹ... מְצֻפּוֹן לְהָר גִּעְשׁ'. (וּמָהוּא הַר גִּעְשׁ?) מְלַמֵּד שְׂרַגְשׁ (=הַסְּתַעַר) עֲלֵיהֵן הַהָר לְהוֹרְגָן".

שְׂפֹן, עֵיקַר גְּדוּלְתָם שֶׁל חֲכָמֵי הַתּוֹרָה הוּא בְּכַף, שְׂהֵם עֲמָלִים וּבְקִיאִים, בְּבִרוּר הַהֲלָכוֹת בַּתּוֹרָה שְׂבַעַל – פְּהַ כְּאֵן בְּאֶרֶץ. וְלָכֵן מִטַּעַם זֶה, כָּל הַמִּתְעַצֵּל בְּהַסְּפָדוֹ שֶׁל חֲכָם, הַמְּבַרֵר בִּירוּרֵי הַלְּכוֹת בַּתּוֹרָה שְׂבַעַל – פְּהַ, הָרִי הוּא מְגָלָה בְּכַף שְׂהוּא מְזוּלָל בְּכַבוֹד הַתּוֹרָה שְׂבַעַל – פְּהַ, וְעַל – בֶּן רֵאוּי לְקוּבְרוֹ בְּחַיִּים בְּאֶרֶץ, כְּפִי שְׂאָמַר הַקַּב"ה לְיִשְׂרָאֵל: "אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים הַתּוֹרָה – מוֹטָב. וְאִם לֹא – שָׁם תִּהְיֶה **קְבוּרַתְכֶם**..." – תַּחַת הַהָר.

וּמַעַתָּה מְבוֹאֵר הַיֵּטֵב הַטַּעַם לְכַף שְׂבַחַר מֹשֶׁה לְקִרְחַ וּלְכָל עַדְתּוֹ עוֹנֵשׁ שֶׁל **קְבוּרָה** בְּחַיִּים, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב: "וְאִם בְּרִיאָה יִבְרָא ה' וּפְצָתָהּ הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ וּבִלְעָה אֶתְּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וַיִּרְדּוּ חַיִּים שְׂאֵלָה". שְׂכֹן, קִרְחַ וְכָל עַדְתּוֹ חָלְקוּ עַל מֹשֶׁה, וּכְפָרוּ בַּתּוֹרָה שְׂבַעַל – פְּהַ. וְהָרִי מֹשֶׁה רַבְּנוּ הָיָה רֹאשׁ וְרֵאשׁוֹן לְכָל חֲכָמֵי הַתּוֹרָה שְׂבַעַל – פְּהַ, כְּפִי שְׂשֻׁנֵינוּ בְּמַסְכַּת אַבוֹת (אַבוֹת א, א): "מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי, וּמִסְרָהּ לְיְהוֹשֻׁעַ, וְיְהוֹשֻׁעַ לְזִקְנִים, וְזִקְנִים לְנְבִיאִים, וְנְבִיאִים מִסְרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָה".

וְלָכֵן, כְּמוֹ שְׂבַמְתֵּן תּוֹרָה כְּפָה הַקַּב"ה אֶת הַתּוֹרָה שְׂבַעַל – פְּהַ עַל יִשְׂרָאֵל כְּגִיגִית, וְאָמַר לָהֶם, שְׂאִם לֹא יִקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה שְׂבַעַל – פְּהַ – "שָׁם תִּהְיֶה קְבוּרַתְכֶם..." – כְּךָ נִעְנֵשׁוּ קִרְחַ וְעַדְתּוֹ, **שְׂנַקְבְּרוּ** בְּחַיִּים, עַל שְׂכַפְּרוּ בַּתּוֹרָה **שְׂבַעַל – פְּהַ**. (אַלֵּה תִכֵּן דְּבָרָיו הַמְּתוּקִים שֶׁל ה' פְּנִים יְפוֹת") (עַל פִּי "אוּרְהָ שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"וַיִּדְבֹר (מֹשֶׁה) אֶל קַרְח וְאֶל כָּל עֲדַתוֹ לֵאמֹר בִּקֶּר וַיֵּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ וְאֶת הַקְּדוֹשׁ וְהַקָּרִיב אֵלָיו"

על הפתוב, "בִּקֶּר וַיֵּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ", שואלים חז"ל, מדוע דחה משה את קרח ועדתו, וצוה לחכות עד הבקרה? שאלה זו שואל גם הרה"ק בעל ה"אמרי יוסף" זיע"א, מדוע אמר להם משה דוקא לחכות עד הבקרה ("בִּקֶּר וַיֵּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ")?

ויש לומר, שהנה, מבואר בזהר הקדוש, שהאדם צריך להיות מבעלי חשבון הנפש, ובכל לילה קודם השכיבה צריך לפשפש במעשיו, ויתודה על המעשים הרעים שעשה, ויעשה תשובה עליהם. לכן אמר משה "בִּקֶּר וַיֵּדַע ה'..." שכן, היה סבור שאולי בערב יפשפשו במעשיהם ויעשו תשובה.

אלא שקרח ועדתו לא עשו כן. ומניין יודעים זאת? מהכתוב בפרשה. שכן, כמה פסוקים לאחר מכן כתוב "ויקהל עליהם קרח". וכתב רש"י שם, שהיו הולכים בדברי ליצנות כל הלילה, ולא היו ישנים כלל, ולכן לא פשפשו במעשיהם וממילא לא שבו בתשובה...

"העיני האנשים ההם תנקר?"

על חומרת ההסתכלות בעריות, כתוב בזהר הקדוש ("פקודי"), שיש מלאך/ממונה אחד מצד הטומאה, ושמו "פתות", ושמו זה נקרא על שום תפקידו, לפתות את האדם להסתכל בדברים האסורים (דברי נאוף וזנות).

והנה, אם האדם נכשל והתפתה לאותו ממונה, להסתכל בעריות, לאחר שאותו אדם מת ונקבר בקבר, בא אותו ממונה ומחזיר לו את נשמתו, נוטל את האדם ומשבר באכזריות את עצם העינים, ולאחר מכן נוטל את עיני האדם, ודן אותו בייסורים קשים ומרים.

לאחר כל זאת מורידים את אותו אדם לחדר אחד בגיהנום, שנקרא "בור", ושם מצויים אלפי ורבות של נחשים ועקרבים, שאוחזים באדם, ונושכים אותו, ומטילים בו את הארס שלהם...לא עלינו. וכל זאת קורה כאשר אין האדם שומר על עיניו, ועובר על "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם".

אבל אדם, השומר על קדושת העינים, ונזהר תמיד שלא להרים את עיניו אל הנשים כלל, מגיע להשגות רוחניות גבוהות, וזוכה לראות מסוף העולם ועד סופו. וזאת, כפי שמסופר על רבי מאיר אבוחצירה, שקדש את עיניו כל ימיו.

ומעשה שהיה כד הנה. בחור צעיר ממשפחה חרדית מהעיר לונדון נעלם ביום בהיר אחד, מבלי להשאיר עקבות. הזמן חלף, והיה חשש כבד לחיי הנער. ההורים פנו למשטרה ומצו כל צורת חיפוש אפשרית, אך למרות הכל, הבחור לא נמצא, ועקבותיו נעלמו.

בצר להם החליטו ההורים השבורים לנסוע אל הגאון הקדוש רבי מאיר אבוחצירה, שהיה אז בארץ ישראל, ולבקש את עצתו.

נטלו ההורים מעט חפצים, ויצאו לדרך. כעבור זמן מה הגיעו אל בית הרב, נכנסו אליו פנימה, ספרו לו את פרטי המקרה, ובקשו את עצתו. צערם נגע מאד ללבו של הרב. מה עשה הרב? בקש מעוזרו ניר ועט, והתחיל לשרטט על הניר מרובע, וכך אמר לאבא: "כאן אתה גר בלונדון". הרב משך קו מאותו מרובע, ואמר: "זה הרחוב שלך... זה הרחוב המקביל... הנה הרחוב הבא... ברחוב הזה, שהוא השלישי מביתך יש פנסיה. הנה השרטוט של הפנסיה שלה. דע לך אבא יקר, שבפנסיה הזו בקומה השלישית שבוי בנד, ואני מברך אותך שתצליח לשחררו בנקל".

האב ההמום הודה לרב, נפרד ממנו לשלום, ומיד שב לארצו, מהר למשטרה וספר להם שקבל מידע ממקור נאמן, שבו נחטף על-ידי מסיונרים, ונמצא בפנסיה שברחוב אלמוני בקומה השלישית. המשטרה בדקה את הדבר, והתברר שאכן כך היה - באותו מקום בדיוק היה הנער האבוד.

הסיפור הזה התפרסם באותו זמן, ועד היום הוא מכה גלים. שכן, הדבר לא נתפס בהגיון. הרי רבי מאיר אבוחצירה מעולם לא היה בלונדון! וגם אם הוא שמע פעם על המקום הזה, כיצד ידע במדויק על כל רחובות העיר? וגם, אם הוא שמע עליהם פעם, מהיכן הוא ידע היכן גר אותו אב? ומי גלה לו שקימת שם פנסיה? וגם, אם הוא שמע על הפנסיה, מהיכן ידע במדויק מאיפה נכנסים אליה? ומניין לו המידע הסודי שהילד נחטף ונמצא שם - נתון שהמשטרה המקומית לא ידעה?

שאלו את רבי מאיר אבוחצירה בעצמו, איך ידע הרב את כל הפרטים הללו? ענה להם רבי מאיר: "מי ששומר על עיניו בקדושה ובטהרה, יכול לראות למרחקים, מסוף העולם ועד סופו..." (כפי שמובא בגמרא (חגיגה יב'): "אור שברא הקב"ה ביום הראשון, אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו" (=יכול האדם לראות בו כל מה שמתרחש בכל מקום בעולם). כיון שהסתכל הקב"ה בדור המבול ובדור הפלגה, וראה שמעשיהם מקולקלים, עמד וגנזו מהם (=החביאו), שנאמר: 'וימנע מרשעים אורם', ולמי גנזו? - לצדיקים לעתיד לבוא, שנאמר: 'וירא אלהים את האור כי טוב'"). שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְחַ אֶל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רְחִימִים רַאשֵׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻט: 19:20**

עֲרַשׁ"ק כַּב' סִיּוֹן תִּשְׁע"ד (20.6.14) **צִיָּאת הַשְּׁבֻט: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְהִנֵּה פָּרַח מִטָּה אַהֲרֹן לְבֵית לִוִי וַיֵּצֵא פָּרַח וַיֵּצֵץ צִיץ וַיִּגְמַל שְׂקָדִים"

עַל הַפְּתוּב, "וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֵלָיו כָּל נְשִׂאֵיהֶם מִטָּה לְנִשְׂאֵי... וַיְהִי מִמְּחֻרַת... וְהִנֵּה פָּרַח מִטָּה אַהֲרֹן לְבֵית לִוִי... וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת כָּל הַמַּטֹּת מִלְּפָנֵי ה' אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מִטָּהוּ", מִפְּרַשׁ "בְּעַל הַטּוֹרִים" דָּבָר פְּלֵא: "...אֵיתָא בְּמִדְרַשׁ, שְׁגַם* בְּמַעֲשֵׂה קִרְחַ, בְּלַע מִטָּה אַהֲרֹן אֶת מְטוֹתָם (=שֶׁל הַנְּשִׂאִים). וְכִשְׁהוֹצִיאוּ (הַנְּשִׂאִים "אִישׁ מִטָּהוּ") אִז תָּזַר וּפְלִט אוֹתָם (מִטָּהוּ שֶׁל אַהֲרֹן). וְלִכְךָ לֹא הוֹצִיאוּ (מְטוֹת הַנְּשִׂאִים) פָּרַח. וְעַל-כֵּן כְּתִיב וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת כָּל הַמַּטֹּת. ("הַמַּטֹּת" חֶסֶר (ו'), לְפִי שְׁבָלְעָם (מִטָּה אַהֲרֹן))."

מִבּוֹאֵר מְכַאֵן, שְׁכַאֲשֶׁר בָּאוּ הַנְּשִׂאִים לְמִחְרַת, כְּדֵי לְקַחַת אֶת מְטוֹתָם, שֶׁהִנִּיחוּ לְמִשְׁמַרַת בְּאֵהֶל מוֹעֵד, רָאוּ שֶׁמִּטָּה אַהֲרֹן פָּרַח, כְּמוֹ שְׁכַתוּב: "וַיֵּצֵא פָּרַח וַיֵּצֵץ צִיץ וַיִּגְמַל שְׂקָדִים". אוּלַם, כַּאֲשֶׁר בִּקֵּשׁ כָּל אֶחָד לְקַחַת אֶת מִטָּהוּ, הִסְתַּבֵּר לָהֶם שֶׁמִּטָּה אַהֲרֹן בְּלַע אֶת מְטוֹתָם. וְרַק עֲכָשְׁיוּ, כְּשִׁבְּאוּ לְקַחַת אֶת מְטוֹתֵיהֶם, פָּלַט אוֹתָם מִטָּה אַהֲרֹן. (*מֵעֵין זֶה מְצִינּוּ גַם בְּמִצְרַיִם, כַּאֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ אַהֲרֹן אֶת מִטָּהוּ, וְזֶה נִהְפֵּךְ לְתַנִּין. וְאוּ, הִשְׁלִיכוּ גַם הַחֲרָטוּמִים אֶת מְטוֹתָם וְגַם הֵם נִהְפְּכוּ לְתַנִּינִים. אוּלַם, מִטָּה אַהֲרֹן בְּלַע אֶת מְטוֹתָם שֶׁל הַחֲרָטוּמִים, כְּפִי שְׁכַתוּב: "וַיִּשְׁלַךְ אַהֲרֹן אֶת מִטָּהוּ לְפָנֵי פְרַעֲהוּ... וַיְהִי לְתַנִּין... וַיִּקְרָא גַם פְּרַעֲהוּ לְחַכְמִים וְלִמְכַשְׁפִּים... וַיִּשְׁלִיכוּ (הַחֲרָטוּמִים) אִישׁ מִטָּהוּ וַיְהִי לְתַנִּינִם, וַיְבַלַּע מִטָּה אַהֲרֹן אֶת מְטוֹתָם")."

וַצְרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין פְּלֵא זֶה. שְׂכַן, מִדּוּעַ בְּלַע מִטָּה אַהֲרֹן אֶת מְטוֹת כָּל הַנְּשִׂאִים? וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שֶׁהַקִּב"ה בִּקֵּשׁ לְלַמְדֵנוּ בְּזֶה יְסוּד גְּדוֹל. שְׂכַן, הֵן אֵמַת שֶׁרַק מִטָּה אַהֲרֹן פָּרַח וַיֵּצֵץ צִיץ, וְלֹא מְטוֹתָם. אוּלַם, כַּאֲשֶׁר מִטָּה אַהֲרֹן פָּרַח, הָיוּ הַמַּטֹּת שֶׁלָּהֶם בְּלוּעִים בְּתוֹכוֹ. וְלִכֵּן, נִמְצְאוּ לְמִדִּים מְכַךְ שֶׁלְשֵׁה יְסוּדוֹת חֲשׁוּבִים:

א. מִה שֶׁפָּרַח מִטָּה אַהֲרֹן הוּא בְּעִזְרַת כָּל שְׂאֵר הַמַּטֹּת שֶׁל הַנְּשִׂאִים, שֶׁהָיוּ בְּלוּעִים בְּתוֹכוֹ.
ב. כַּאֲשֶׁר פָּרַח מִטָּה אַהֲרֹן, פָּרַחוּ גַם שְׂאֵר הַמַּטֹּת, מִפִּיּוֹן שֶׁהָיוּ כְּלוּלִים בּוֹ.
ג. רַק כַּאֲשֶׁר נִפְרְדוּ הַמַּטֹּת מִקְדוּשְׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, שׁוּב לֹא פָּרַחוּ.

וּמִזֶּה לְמִדּוּ יִשְׂרָאֵל לְקַח גְּדוֹל וְנִשְׁגָב: כְּשֶׁאַהֲרֹן הִכְהֵן עֲשֵׂה אֶת הָעֲבוּדָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הִיָּה זֶה בְּעִזְרַתָם שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִשְׁפִּיעוּ עָלָיו מִקְדוּשְׁתָם. וּמֵאַחַר וְכַךְ, הִנֵּה, כַּאֲשֶׁר עֲשֵׂה אַהֲרֹן אֶת הָעֲבוּדָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, לֹא רַק לְבַדּוֹ עֲשֵׂה אֶת עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, אֲלָא גַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ עִמוֹ, וְכִאֵילוֹ גַם הֵם עֲשׂוּ אֶת הָעֲבוּדָה.

וְהַדְּבָר הַחֲשׁוּב בְּיוֹתֵר הוּא, שְׁכַאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל נִפְרְדִים מִקְדוּשְׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, דִּינָם הוּא כְּמוֹ הַמַּטֹּת, שֶׁלְאַחַר שֶׁנִּפְרְדוּ מִמִּטָּהוּ שֶׁל אַהֲרֹן, שׁוּב לֹא פָּרַחוּ.

וְהִנֵּה, כִּידּוּעַ, קִרְחַ וְעִדְתוֹ הִתְלוּנְנוּ לְפָנֵי מֹשֶׁה, וְאָמְרוּ לוֹ: 'כָּל הָעֵדָה כָּלָם קְדוּשִׁים', וּמִדּוּעַ שְׁלֹא יְהִיָּה לָהֶם חֵלֶק וְנִחְלָה בְּעֲבוּדַת הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל בְּמִשְׁכַּן? וְזֹאת, כְּפִי שְׁכַתוּב: "וַיִּקְהָלוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם... כָּל הָעֵדָה כָּלָם קְדוּשִׁים וּבְתוֹכָם ה' וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קַהֲלִי ה'?"

וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שֶׁהַקִּב"ה עֲשֵׂה אֶת נִס פְּרִיחַת מִטָּה אַהֲרֹן רַק לְאַחַר שְׁבָלְעַת אֶת מְטוֹת הַנְּשִׂאִים, כְּדֵי לוֹמֵר לְקִרְחַ וּלְכָל עִדְתוֹ, שֶׁלְכָל יִשְׂרָאֵל חֵלֶק וְשׁוֹתֵפוֹת בְּעֲבוּדַת הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל. אוּלַם, כָּל זֹאת, רַק בְּתַנְאֵי שְׁלֹא יְהִיוּ נִפְרְדִים וּמִפּוֹרְדִים מִמִּשְׁהָ וּמֵאַהֲרֹן, צְדִיקֵי הַדּוֹר.

"עֲשֵׂר שְׁמוֹר לְבַעֲלֵיו לְרַעְתּוֹ" (עַל פִּי "אוֹרְהָ שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

אָמְרוּ חו"ל בְּגִמְרָא, שְׁעִשְׂוֹתוֹ שֶׁל קִרְחַ הִיא שְׁגֵרְמָה לוֹ לְרַדַּת לְבָאֵר שַׁחַת, וְעַל-כֵּן אָמַר שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ (קַהֲלַת ה'), יב': "עֲשֵׂר שְׁמוֹר לְבַעֲלֵיו לְרַעְתּוֹ".

וְכְמוֹ שֶׁשָּׁנִינוּ בְּגִמְרָא (פְּסָחִים קִיט'): "אָמַר רַבִּי חֲמַא בַר חֲנִינָא: שְׁלֹשׁ מִטְמוֹנוֹת הֵטְמִין יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם. אַחַת נִתְגַּלָּה לְקִרְחַ. וְאַחַת לְאַנְטוֹנוֹנוֹס בֶּן אֲסוּרוֹס. וְאַחַת גְּנוּזָה לְצְדִיקִים לְעֵתִיד לְבוֹא. (וְזֶהוּ שְׁכַתוּב) 'עֲשֵׂר שְׁמוֹר לְבַעֲלֵיו

לְרַעְתוֹ – אָמַר רִישׁ לְקִישׁ: זֶה עוֹשֵׁרוֹ שֶׁל קֶרַח”.

וְצָרִיךְ לְהַבִּין עֲנִינֵן זֶה. שְׂכָן, מְדוּעַ סָבַב הַקַּב”ה כֶּךָ, שֶׁלְקֶרַח יִתְגַּלֶּה אוֹצֵר כָּל-כֶּךָ גְּדוּלָּה? נִרְאֶה לְבָאָר עֲנִינֵן זֶה עַל-פִּי הַמְּבוֹאֵר בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁלְפָנַי שְׁחָטָא קֶרַח וְקָם כְּנֶגֶד מִשֶּׁה רַבְּנּוּ, הִיתָה לוֹ נִשְׁמָה גְּדוּלָּה שְׁמֵאִירָה אֶת הָעוֹלָם, וּכְפִי שְׁמֵבִיא ”אוֹר הַחַיִּים” הַקְּדוּשׁ (קֶרַח): ”וְהִנֵּה, בָּא קֶרַח לְהַחֲלִיף עֲנִפֵי הַקְּדוּשָׁה, וּלְהַפְּךָ הַכְּהוֹנֵה מִמְּקוֹמָה, (וְעַל יְדֵי כֶּךָ) נִפְגְּמוּ עֲנִפֵי הַקְּדוּשָׁה שֶׁבְּשֵׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ, שֶׁהָיוּ כָּלֵן לְשִׁבְחָה... (שְׂכָן), בְּתַחֲלִילָה הָיָה נִקְרָא קֶרַח ‘טְהוֹר’, בֶּן יֶצְהָר – שֶׁהָיָה מְאִיר לְעוֹלָם כְּצַהָרִים. בֶּן קָהָת – שֶׁהָיָה מְקַהֵה שִׁינֵי כָּל (ה)רֹאֵה גְּדוּלָּתוֹ וּמַעֲלָתוֹ. בֶּן לֵוִי – שֶׁנִּתְלָוָה מִיּוֹם לִידָתוֹ לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכִמְהָ מַעֲלוֹת. וְעַכְשָׁיו, הָעֲנָף עֲצָמוֹ, שֶׁנִּקְרָא קֶרַח, נִפְגָּם, וְנִעֲשָׂה בּוֹ קוֹרְחָה”.

לְפִי זֶה נִרְאֶה, כִּי מָה שֶׁסָּבַב הַקַּב”ה, שֶׁקֶרַח יִגְלֶה אֶת שְׁלִישׁ הַמְּטָמוֹן שֶׁל יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא, כְּדֵי לְהַעֲמִיד אֶת קֶרַח בְּנִסְיוֹן שֶׁל עוֹשֵׁר, כְּדֵי שִׁיּוּכַל לְהַתְּעֵלוֹת בְּקְדוּשָׁה. וְלָכֵן, מִן הַשָּׁמַיִם הִטִּילוּ עַל קֶרַח אֶת הַנִּסְיוֹן לְהַתְּקַדֵּשׁ וְלֹא לְהִנּוֹת כָּלֵל מִכָּל הָעוֹשֵׁר הָרַב שֶׁמְצָא, כְּפִי שֶׁמְצִינּוֹ אֲצֵל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁבְּהִיּוֹתוֹ מֶלֶךְ מִצְרַיִם לֹא נִתְפָּתָה מִכָּל הָרְכוּשׁ הָרַב שֶׁהָיָה לוֹ. וְכֵן מְצִינּוֹ גַם אֲצֵל רַבְּנּוּ הַקְּדוּשׁ (רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא), שֶׁזָּכָה לְעִשְׂרוֹת, כְּמְבוֹאֵר בְּגִמְרָא (גִּיטִין נט’): ”מִיּוֹת מִשֶּׁה וְעַד רַבִּי (=רַבְּנּוּ הַקְּדוּשׁ), לֹא מְצִינּוֹ תוֹרָה וּגְדוּלָּה בְּמָקוֹם אֶחָד”. וְעוֹד אָמְרוּ חו”ל בְּגִמְרָא עַל אֲנִטּוּנִינוֹס וְרַבְּנּוּ הַקְּדוּשׁ (בְּרִכּוֹת נו’): ”שִׁלָּא פְּסָקוּ מִשְׁלַחֲנָן לֹא צָנוּן וְלֹא חוֹרֵת וְלֹא קִישׁוֹת, לֹא בִיּוֹת הַחֲמָה וְלֹא בִיּוֹת הַגְּשָׁמִים”. (כְּלוּמֶר, שֶׁהָיָה לְרַבְּנּוּ הַקְּדוּשׁ, רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא, שֶׁפָּעַר רַב טוֹב כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה). וּבְכָל זֹאת הָעִידוֹ עָלָיו בְּגִמְרָא (כְּתוּבוֹת קד’): ”בְּשַׁעַת פְּטִירָתוֹ שֶׁל רַבִּי, זָקַף עֵשֶׂר אֲצַבְעוֹתָיו כָּלְפִי מַעֲלָה, (ו)אָמַר: רַבְּנּוּ שֶׁל עוֹלָם, גְּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ שִׁיִּגְעָתִי בְּעֵשֶׂר אֲצַבְעוֹתֵי בְּתוֹרָה, וְלֹא נִהְיֵיתִי אֶפִּילוֹ בְּאֲצַבְעַ קִטְנָה”.

וְלָכֵן, אִם קֶרַח הָיָה נוֹהֵג בְּמִטָּמוֹן שֶׁגְּלָה כְּפִי שֶׁנִּהְיָ רַבְּנּוּ הַקְּדוּשׁ, שִׁלָּא לְהִנּוֹת כָּלֵל מִכָּל הָרְכוּשׁ הַזֶּה אֶפִּילוֹ בְּאֲצַבְעַ קִטְנָה, הָיָה זֹכֵה לְמַדְרָגוֹת גְּדוּלוֹת וְנִשְׁגָּבוֹת... אוֹלָם, כְּאֲשֶׁר לֹא הִצְלִיחַ לְעֲמוֹד בְּנִסְיוֹן שֶׁל הָעוֹשֵׁר, נִפְּל ”מֵאֲגָרָא רְמָה לְבִירָא עֲמִיקְתָּא”, מִשׁוּם שֶׁשָּׁקַע בְּתַאֲוֹת הַמְּמוֹן שֶׁל עוֹשֵׁרוֹ הַגְּדוּל. וּמֵאֲחֵר ו”עֲבִירָה גּוֹרֶרֶת עֲבִירָה”, רִדְף גַּם אַחֲרֵי הַכְּבוֹד, בְּרִצּוֹתוֹ לְהִיּוֹת הַכֹּהֵן הַגְּדוּל, וְהַתְּקִים בּוֹ מָה שֶׁדָּרְשׁוּ חו”ל, ”עֵשֶׂר שְׁמוֹר לְבַעֲלֵי לְרַעְתוֹ”.

”כָּל הָעֵדָה כָּלֵם קְדָשִׁים וּבְתוֹכָם ה”

הַגָּאוֹן רַבִּי יוֹאֵל סִירְקִיס הִדְוּעַ בְּכִינוּי הַב”ח (עַל סִפְרוֹ בֵּית הַדָּשׁ, לְאַרְבַּעַת הַטּוֹרִים שֶׁל רַבְּנּוּ יַעֲקֹב בֶּן אֲשֶׁר) הוֹכֵתֵר בְּשַׁנַּת שַׁע”ט (1619) כְּרַבָּה שֶׁל קְרָאקָא, עִיר וְאִם בִּישְׂרָאֵל, וּבִירַת גְּאֻלְצֵיהַ הַמְּעֵרְבִית. בְּאֶחָד מִמְּסַעוֹתָיו בִּישׁוּבֵי הַמְּחֻזׁ נִזְדַּמְּן הַב”ח אֲצֵל רַב אֶחָד בְּעִירָה הַסְּמוּכָה לְקְרָאקָא. כְּדָרְכָם שֶׁל תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, הִחֲלוּ הָרַבָּנִים לְשׁוֹחַח בְּדַבְרֵי תוֹרָה. אוֹלָם, לְמַגִּינַת לְבוֹ עֲמַד הַב”ח מִיד עַל הָעוֹבְדָה הַמְּצַעֶרֶת, שֶׁבַעֲל-שִׁיחוֹ אִינוֹ מוֹצֵא יָדָיו וְרַגְלָיו בְּתַלְמוּד וּבְפּוֹסְקִים, וְאֵף אִינוֹ מְסוּגֵל לְפָסוּק ”שְׂאֵלֶת חֲכָם” כְּדַת וְכִדִּין. הָרַפִּין עֲצָמוֹ הַב”ח לְעֵבֵר מְאֲרָחוֹ, וְאָמַר לוֹ: סְבוּרָנִי, שְׁעֵלִינוּ לְעִשׁוֹת חֲלִיפִין בְּכִסְאוֹת הָרַבָּנוֹת. אֵתָה תִּשְׁמַשׁ בְּרַבְּנוֹת בְּעִירִי, קְרָאקָא, וְאִילוֹ אֲנִי אֲטוֹל אֶת כְּהוֹנֵת הָרַב בְּעִירָה שְׁלָךְ.

לְשִׁמְעַת הַדְּבָרִים הַלְלוּ, נִתְפָּעַם לְבוֹ שֶׁל רַב הַמְּקוֹם עַל ה”מַחְמָאָה” שֶׁשָּׁמַע זֶה עֵתָה מִפִּי אֶחָד מִגְּדוּלֵי הַדּוֹר, וְלֹא נִתְקַרְרָה דַּעְתוֹ עַד שֶׁשָּׁאֵל אֶת הָאוֹרַח הַמְּכוּבָד: הָאֲמַנָּם סְבוּר כְּבוֹדוֹ שְׁעֵלִינוּ לְהַתְּחַלֵּף בְּתַפְקִידֵי הָרַבָּנוֹת? אַמֵּת וְיָצִיבוּ! – הִשִּׁיב לוֹ הַב”ח בְּפָנִים רְצִינִיּוֹת – וְכָל זֹאת מִהֲטַעַם הַפְּשׁוּט, שֶׁבְּקִהִילָה שְׁלָנוּ בְּקְרָאקָא ”כָּל הָעֵדָה כָּלֵם קְדָשִׁים...”. שְׂכָן, בְּתֵי הַמְּדַרְשׁ מְלֵאִים בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים מְבַקֵּר עַד עָרַב, תַּלְמִידִים שֶׁהֵם לְמַדְנִים מוּפְלָגִים. וְמִי שִׁישׁ לוֹ לְשִׁאוֹל ”שְׂאֵלֶת חֲכָם”, אִינוֹ מִתְקַשֶּׁה לְקַבֵּל פְּסָק הַלְכָה בְּכָל שְׂאֵלָה שֶׁל אִיסוּר וְהִיתֵר, וּבְכָל בְּעִיָּה שֶׁל דִּינֵי מְמוֹנוֹת. וּפְיוֹן שְׂפָךְ, אֶפְשָׁר לְהוֹשִׁיב עַל כִּסֵּא הָרַבָּנוֹת בְּעִיר קְרָאקָא גַם מִי שִׁלָּא בָּקִי דִּי הַצָּרֵךְ בְּתַלְמוּד וּבְפּוֹסְקִים. אוֹלָם, בְּעִירָה הַקִּטְנָה הַזֹּאת לֹא מְצוּיִים כְּמַעֲט לְמַדְנִים וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים, הַבְּקִיָּאִים בְּתוֹרָה וּבְהַלְכָה. לָכֵן, קִהִילָה זֶה זְקוּקָה לְרַב, שֶׁהוּא גְּדוּל בְּתוֹרָה, הַיּוֹדֵעַ לְהוֹרוֹת לִיחִיד וְלְצִיבוּר, וּמְסוּגֵל לְפָסוּק לְתוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם בְּכָל שְׂאֵלָה וּבְכָל דִּין...

נָא לְשְׁמוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

שַׁבַּת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח **אֵל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רְחִימִים** רַאשֵׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֹט: 19:20**

עֲרַשׁ"ק כַּב' סִיּוֹן תִּשְׁע"ד (20.6.14) **צִיָּאת הַשְּׁבֹט: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"מֹשֶׁה וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

עַל עוֹנְשֵׁם שֶׁל קִרְח וְכָל עֲדָתוֹ, כְּתוּב בַּגְּמָרָא (סְנֵהֲדִין קי', מְתוּרָגִם): "אָמַר רַבֵּה בְּרַ חֲנָה: פְּעַם אַחַת הִלְכְּתִי בְּדֶרֶךְ. אָמַר לִי סוּחַר יִשְׁמַעְאֵלִי: בֵּא וְאַרְאֶה לְךָ אֶת הַבְּלוּעִים שֶׁל קִרְח. הִלְךְ וְהִרְאָה לִי שְׁנֵי בְּקִיעִים שֶׁהֵיָה יוֹצֵא מֵהֶם עֵשֶׂן... אָמַר לִי אוֹתוֹ הַיִּשְׁמַעְאֵלִי: הִקְשֵׁב (לְקוֹלוֹת שֶׁנִּשְׁמָעִים מִבְּטֶן הָאֲדָמָה). (וְאַחַר שָׁאֵל אוֹתִי): מָה שִׁמְעֶתָ? וְשִׁמְעֶתִי שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים כֹּךְ: 'מֹשֶׁה אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת וְאַנְחֵנוּ שֶׁקְּרָנִים'..."

וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין עֲנִין זֶה. שְׁכֵן, מִדּוּעַ קִרְח וְעֲדָתוֹ אוֹמְרִים דּוֹקָא "מֹשֶׁה וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת"?

נִקְדִּים לְהִבִּיא מָה שִׁמְצִינוּ בַּמִּדְרָשׁ (ב"ר ח' ה'): "אָמַר רַבִּי סִימוֹן: בְּשַׁעַה שְׁבָא הַקַּב"ה לְבְרוּא אֶת אָדָם הָרֵאשׁוֹן, נִעְשׂוּ מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרֵת פִּיתִים וְחִבּוּרוֹת חִבּוּרוֹת, מֵהֶם אוֹמְרִים: אֵל יִבְרָא (הָאָדָם), וּמֵהֶם אוֹמְרִים: יִבְרָא (הָאָדָם). הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (=זֶהוּ שְׁכָתוּב) (תְּהִילִים פֶּה): 'חֶסֶד וְאֱמֶת נִפְגְּשׂוּ צְדָק וְשְׁלוֹם נִשְׁקוּ'. (ה) חֶסֶד אוֹמַר 'יִבְרָא (הָאָדָם)', (מִכִּיּוֹן) שֶׁהוּא גּוֹמֵל חֶסְדִּים, וְ(ה) אֱמֶת אוֹמַר (ת) 'אֵל יִבְרָא (הָאָדָם)', שְׁ(כֵן) כָּלוּ שְׁקָרִים. (וְאֵילוֹ) (ה) צְדָק אוֹמַר 'יִבְרָא (הָאָדָם)'. שְׁ(כֵן) הוּא עוֹשֶׂה צְדָקוֹת, (ו) שְׁלוֹם אוֹמַר 'אֵל יִבְרָא (הָאָדָם)', דְּכִלְיָה קִטְטָה (= כָּלוּ מְרִיבָה)". הַחִידוּשֵׁי הַרִ"ם, בְּסִפְרוֹ "סִפְרֵי הַזְכוּת" (דף פג) מְבָאָר, שְׁדוּד הַמְלָךְ, בְּאוֹמְרוֹ (תְּהִילִים קִיט', קס'): "רֵאשׁ דְּבִרְךָ אֱמֶת", הַתְּכּוֹן עַל רֵאשׁ/הַפְּתִיחָה שֶׁל עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת, הַמְשָׁנָה וְהַגְּמָרָא, שֶׁהֵן רַאשֵׁי תִיבוֹת "אֱמֶת".

הִנֵּה, עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת, שְׂרֵשׁ הַתּוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב, מִתְחִילוֹת בְּאוֹת א': "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ". הַמְשָׁנָה מִתְחִילָה בְּאוֹת מ' (בְּרִכּוֹת ב'): "מֵאִמְתִּי קוֹרִין אֶת שְׁמֵעַ בְּעַרְבִית". וְאֵילוֹ הַתְּלֻמוֹד מִתְחִיל בְּאוֹת ת' (שֵׁם): "תִּנְא הִיכָא קָאִי". וְכֹאשֶׁר נִצְרַף אוֹתִיוֹת אֵלוֹ: "אֲנֹכִי, מֵאִמְתִּי, תִּנְא" – נִקְבֵּל אֶת הַמְּלָה "אֱמֶת", וְזֶהוּ "רֵאשׁ דְּבִרְךָ אֱמֶת".

וְכֵן מוּבָא ב' פְּרִי לְצִדִּיק" לְהַג"ק רַבִּי צְדוּק הַפְּהֵן זִיע"א, בְּשֵׁם רַבּוֹ (ל"ג בְּעַמְר): "וְשִׁמְעֶתִי מִרְבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְצוּק"ל: 'רֵאשׁ דְּבִרְךָ אֱמֶת', דְּתוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב, דְּשׁוֹרְשָׁה הַעֲשֶׂר הַדְּבָרוֹת מִתְחִיל בְּ(אוֹת) א', 'אֲנֹכִי'. וְהַמְשָׁנָה מִתְחִילָה בְּ(אוֹת) מ' – 'מֵאִמְתִּי'. וְהַגְּמָרָא בְּ(אוֹת) ת' – 'תִּנְא הִיכָא קָאִי'. וְהוּא עַל דֶּרֶךְ מָה שְׁדַרְשׁוּ בַּמִּדְרָשׁ (ב"ר א' ב', וְגַם בַּגְּמָרָא, שְׁבֹט נה'): 'וְחוֹתְמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה הוּא 'אֱמֶת', דְּאֶלְפָּ(=א') הוּא רֵאשׁ הָאוֹתִיוֹת, ה'–מ' אֲמִצְעִיתוֹ, וְה'–ת' סוֹפֵן שֶׁל א"ב, עַל שֵׁם 'אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן'".

וְהִנֵּה, כִּידּוּעַ, חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה, "אֱמֶת", מוֹפִיעַ גַּם בְּהַתְּחִלַת הַתּוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב, בְּכְתוּב: "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים" – סוֹפֵי תִיבוֹת "אֱמֶת". וּמִכָּאֵן נִמְצְאוּ לְמִדִּים, שֶׁבְּחוֹתְמוֹ שֶׁל הַמְּלָךְ/הַקַּב"ה ("אֱמֶת") נִפְתְּחוּ גַם הַתּוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב וְגַם הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל-פֶּה ("אֲנֹכִי, מֵאִמְתִּי, תִּנְא") – לוֹמַר לְךָ, שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ אֱמֶת, וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת. וְעַל-כֵּן אָנוּ מְבָרְכִים: "אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נִטַע בְּתוֹכֵנוּ".

וְעַתָּה, בֵּא וְרֵאֵה, שְׁאֲמַנֵּם לְמֵרְאִית עֵין חֶלֶק קִרְח עַל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שֶׁהֵיָה כְּאֹמַר רֵאשׁ וְרֵאשׁוֹן לְכָל חַכְמֵי הַתּוֹרָה שְׁבַע-פֶּה. אוֹלָם, בְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר כָּפַר גַּם בְּתוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב, וְאָמַר "אֵין תּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם", כְּפִי שְׁמוּבָא בַּמִּדְרָשׁ (מְדַרְשׁ רַבֵּה קִרְח יח', ג'): "מָה כְּתוּב לְמַעְלָה(=בְּסוֹף הַפְּרָשָׁה הַקּוֹדֶמֶת)? 'דִּבֵּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית... וְנָתַנוּ עַל צִיצִית הַכִּנָּף פְּתִיל תְּכֵלֶת'. (לְכֵן) קִפֵּץ קִרְח וְאָמַר לְמֹשֶׁה: טְלִית שְׁכֵלָה תְּכֵלֶת, מָהִי שְׁתֵּהא(=הָאֵם הִיא) פְּטוּרָה מִן הַצִּיצִית(=מִהַחוּט שֶׁל הַתְּכֵלֶת)? אָמַר לוֹ (מֹשֶׁה): חִיבַת בְּצִיצִית(=חִיבַת בְּחוּט שֶׁל תְּכֵלֶת). אָמַר לוֹ קִרְח: טְלִית שְׁכֵלָה תְּכֵלֶת אֵין פּוֹטְרַת עֲצָמָה, (ו) אַרְבַּע חוּטִין (שֶׁל תְּכֵלֶת) פּוֹטְרוֹת אוֹתָהּ?... בְּאוֹתָהּ שְׁעָה אָמַר קִרְח: אֵין תּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְלֹא מֹשֶׁה נְבִיא, וְלֹא אַהֲרֹן כֹּהֵן גְּדוֹל...".

וְהִבִּיאוֹר בְּזֶה הוּא, שְׁמֵאֲחַר וּמִקְרָא מְלֵא דְבַר הַכְּתוּב (שְׁמוֹת יב', מט'): "תּוֹרָה אַחַת יְהִיָה לְאַזְרַח וְלִגְר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם". וְכֵן כְּתוּב עוֹד (בַּמִּדְבָּר טו', טז): "תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד יְהִיָה לָכֶם וְלִגְר הַגֵּר אִתְּכֶם". נִמְצָא, שְׁאֵם לֹא נִאֲמִין וְנִשְׁמַע בְּקוֹל חַכְמֵי הַתּוֹרָה, וְכָל אֶחָד יִפְרֵשׁ אֶת הַתּוֹרָה, כְּפִי שְׁעוֹלָה עַל דַּעְתּוֹ, הָרִי יְהִיו כְּמָה תּוֹרוֹת, וְלֹא תּוֹרָה אַחַת. וְכְפִי שֶׁהִזְהִיר הַכְּתוּב בְּתוֹרָה (דְּבָרִים יז', יא): "לֹא תִסּוֹר מִן הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ יְמִין וְשְׂמֹאל".

וכפי שבאר גם "החינוך" וכתב בלשונו הזכה (מצוה תצו): "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל", ואמר זכרונם לברכה בספרי: 'לא תסור', זו מצות לא תעשה: (ו) משרשי המצוה לפי שדעות בני אדם חלוקין זה מזה, לא ישתוו לעולם הרבה דעות בדברים, וידע אדון הכל ברוך הוא שאלו תהיה כונת כתובי התורה מסורה ביד כל אחד ואחד מבני אדם, איש איש כפי שכלו יפרש כל אחד מהם דברי התורה כפי סברתו, וירבה המחלוקת בישראל... על כן, אלהינו שהוא אדון כל החכמות... צונו להתנהג בה על פי הפרוש האמתי המקביל לחכמינו הקדמונים עליהם השלום... שנשמע אל החכמים הנמצאים... (שיגועו כמה יגיעות בימים ובלילות להבין עמק (התורה הקדושה)).

והנה, כבר שנינו במשנה (אבות ד, ב): ש'**עבירה גוררת עבירה**'. לכן, בגלל שחלק קרח על משה רבנו, אדון כל הנביאים, שהוא ראש וראשון לכל חכמי התורה שבפעל-פה, נתקיימה "**עבירה גוררת עבירה**", וכפר לא רק בתורה שבפעל-פה, אלא גם בתורה שבכתב, באומר, "אין תורה מן השמים". דהינו, לא רק שאין תורה מחכמי התורה בארץ, אלא גם התורה שבכתב איננה מן השמים, רחמנא ליצילן.

וימעתה יאירו עינינו וישמח לבנו להבין את הטעם לכך שקרח ועדתו מצדיקים עליהם את הדין מבטן האדמה, ואומרים 'משה אמת ותורתו אמת'. שכן, בכך הם מגלים דעת, ש'משה', שהוא ראש וראשון לחכמי התורה שבפעל-פה בכל הדורות, 'ותורתו', שהיא התורה שבכתב, שמסר לנו בסיני - הן אמת - וגם הפירושים והביאורים בתורה שבפעל-פה הם "אמת" - ראשי תיבות "אנכי, מאימתי, תנא". שכן, רק על-ידי התורה שבכתב המתפרשת על ידי התורה שבפעל-פה, נשלם חותמו של הקב"ה - שהוא "אמת".

"וידבר (משה) אל קרח ואל כל עדתו לאמר בקר וידע ה' את אשר לו ואת הקדוש והקריב אליו"

על הכתוב, "בקר וידע ה' את אשר לו", שואלים חז"ל, מדוע דחה משה את קרח ועדתו, וצוה לחפות עד הבקר?

המהר"ם שיף הסביר ענין זה, ואמר: הרי כתוב בגמרא (יומא עה): "המן היה מגיד לכל מה ש'בחורין ובסדקין" (=כל הנסתרות). שכן, לצדיקים המן היה יורד על פתח ביתם, לבינוניים יותר רחוק, ואילו לרשעים המן היה יורד רחוק מאד מפתח ביתם. וכך כלם ידעו מי צדיק, מי בינוני ומי רשע. על-כן, כאשר אמר קרח למשה "כי כל העדה כלם קדשים", ענה לו משה רבנו: אין בעיה! "בקר וידע ה' את אשר לו". דהינו, מחר בבקר, ברדת המן, נראה מי הצדיק ומי הרשע...

החיד"א הקדוש מפרש ענין זה לפי דרכו, ואומר: הנה, ידוע שביום הרביעי לבריאה נבראו המאורות - השמש והירח. וידוע מה שאמרה הלבנה, שאי-אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד. ולכן אמר לה הקב"ה: "לכי ומעטי את עצמך", ואכן מעטה הלבנה את עצמה.

על-כן, אומר החיד"א, כך צריך להיות בכל בית בישראל, שהאיש הוא השורר בביתו כמלך וכחמה ברקיע. ואילו אשתו תהא כלבנה הממעטת את עצמה, ומקבלת מהחמה, שרק אז יעלה זיווגם יפה. על-פי זה יאיר לנו להבין גם את הכתוב בגמרא (ברכות ח'): בארץ ישראל, נהגו לשאול אדם שנשא אשה: "מצא" או "מוצא"? והכונה בכך היתה, האם התקיים בחתן הכתוב במשלי (יח, כב) "**מצא**" ("מצא אשה - מצא טוב"), או התקיים בו "**מוצא**" (קהלת ז, כו), "ומוצא אני מר ממות את האשה"?

וכתב המהרש"א (חידושי אגדות), ש'**איש**' בגמטריה הוא 311, ואילו "**אשה**" בגמטריה 306, פחות ב-5 ממנין האיש. והרמז הוא, שאם האשה מכניעה את עצמה לפני בעלה, שהיא פחות ממנו לקים את ציווי הקב"ה (שאמר אל האשה (בראשית ג, טז) "והוא ימשל בך") - הנה, אז מתקיים בהם הכתוב "מצא אשה (=306) מצא טוב". (שהרי "אשה" (=306), היא פחות מאיש (=311)). אולם, כאשר אין האשה מכניעה את עצמה לפני בעלה, והיא רוצה להיות שוה לו (=דוגלת ב"שויון זכויות"), אז מתקיים הפסוק: "ומוצא אני מר ממות את האשה (=311)". (כאן מדויק הפסוק לומר "**האשה**" (=311), שהיא גמטריה השוה ל'**איש**' (=311)). והנה, קרח טען "כי כל העדה כלם קדשים... ומדוע תתנשאו על קהל ה'", ועל-כך ענה לו משה רבנו "בקר וידע ה' את אשר לו". דהינו, מחר בבקר, כאשר תזרח החמה, תראה שהיא מולכת לבדה, ומזה תלמד שאי-אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, ומה שיהיה הקב"ה מנה רק אחד להיות ראש לכל בני ישראל...

"בית מלא ספרים"

לגאון רבי עקיבא איגר היה בבית אוצר ספרים גדול. ידוע הדבר, שלא היה מניח בארון שום ספר לפני שלמד אותו מתחילתו ועד סופו, וידע אותו בעל-פה. עם זאת, היה נוהג מידי לילה, טרם עלותו על צוועו, לגשת לארונות הספרים ולשפוף לפנייהם נחלי דמעות חמות. כשנשאל על-ידי חסידיו, מדוע הוא נוהג כך, השיב להם: מבקש אני מחילה מהספרים וממחבריהם, על שלא עלה בנדי ללמוד בהם באותו היום, משום שהייתי טרוד בלימוד אחר, ומשום שעניתי לשואלים אותי דבר של הלכה. **שבת שלום לכל בית ישראל!** נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח **אֵל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִמִים** "ראשי תיבות **"ישראל"** **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:20**

ערש"ק כב' סיון תשע"ד (20.6.14) **צִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם מֵהַפְּכַת אוֹתָם (=אֵת קִרְח וְכָל עֲדָתוֹ) הַגִּיהֲנוֹם, כְּבֹשֶׁר (שְׁמַתְבְּשָׁל) בְּתוֹךְ הַקְּלַחַת (=קִדְרָה)"

על הכתוב בפְּרַשְׁתְּנו (טו', לב'): "וּתְפַתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וּתְבַלַּע אֹתָם וְאֶת בְּתִיהֶם וְאֶת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקִרְח וְאֶת כָּל הָרְכוּשׁ", העיר האדמו"ר רבי שלום רוקח מְבַעֵל: קִרְח וְעֲדָתוֹ נֶעְנְשׂוּ כַּאֲן מִידָה כְּנֶגֶד מִידָה: הֵם חֲטָאוּ בְּפִיהֶם – בַּהֲשַׁמְעַת לְשׁוֹן הָרַע וּבַהוֹצָאָת דְּבַר עַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן – לְכֵן נִגְזַר עֲלֵיהֶם כְּעֹנֶשׁ: "וּתְפַתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ".

וְהִנֵּה, עַל עוֹנֶשׁם שֶׁל קִרְח וְכָל עֲדָתוֹ, כְּתוּב בְּגִמְרָא (סְנֵהֲדִין קי', מְתוּרָגִים): אָמַר רַבֵּה בְרַחְמֵי: פַּעַם אַחַת הִלְכְּתִי בְּדֶרֶךְ. אָמַר לִי סוּחַר יִשְׁמַעְאֵלִי: בֵּא וְאַרְאֶה לְךָ אֶת הַבְּלוּעִים שֶׁל קִרְח. הִלֵּךְ וְהִרְאָה לִי שְׁנֵי בְּקִיעִים שֶׁהִיָּה יוֹצֵא מֵהֶם עֶשֶׂן. לָקַח גִּיזָה שֶׁל צֶמֶר, הִרְטִיב אוֹתָהּ בְּמַיִם, וְהוֹשִׁיב אוֹתָהּ בְּרֹאשׁ רֹמְחָו, וְהֶעֱבִיר אוֹתָהּ דֶּרֶךְ שְׁנֵי הַבְּקִיעִים, וְנִשְׂרַף אוֹתוֹ הַצֶּמֶר. אָמַר לִי אוֹתוֹ הַיִּשְׁמַעְאֵלִי: הִקְשַׁב (לְקוֹלוֹת שְׁנֵי שְׁמַעִים מִבְּטֵן הָאֲדָמָה). (וְאַחַר שָׁאֵל אוֹתִי): מַה שְׁמַעְתָּ? וְשְׁמַעְתִּי שֶׁהִיוּ אוֹמְרִים כֹּךְ: 'מֹשֶׁה אָמַת וְתוֹרָתוֹ אָמַת וְאַנְחָנוּ שְׁקָרָנִים'. אָמַר לוֹ הַיִּשְׁמַעְאֵלִי: כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם מֵהַפְּכַת אוֹתָם (=אֵת קִרְח וְכָל עֲדָתוֹ) הַגִּיהֲנוֹם, כְּבֹשֶׁר (שְׁמַתְבְּשָׁל) בְּתוֹךְ הַקְּלַחַת (=סִיר, קִדְרָה). (וְהֵם) אוֹמְרִים כֵּן, 'מֹשֶׁה אָמַת וְתוֹרָתוֹ אָמַת וְהֵם שְׁקָרָנִים'."

וְהִנֵּה, מְצִינּוּ בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ בַחֲיִי, שְׁעֲנִין זֶה שֶׁל **גִּיהֲנוֹם**, הַמְהַפְּכַת אֶת קִרְח וְעֲדָתוֹ כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם כְּמוֹ בֹשֶׁר בְּתוֹךְ קְלַחַת, קָיָם גַּם אֲצֵל הַרְשָׁעִים **בְּגִיהֲנוֹם**, וּכְפִי דְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ בַחֲיִי (בְּרֵאשִׁית ג', כד'): "אֵת הַפְּרָבִים וְאֵת לֶהַט הַחֶרֶב הַמֵּתֵהֶפְכֶת... וַיִּתְּכֵן לְפָרֵשׁ כִּי הַפְּרָבִים הֵם מְלֹאכִים הַמְמוּנִים עַל ז' מְדוּרֵי גִיהֲנוֹם... וַיִּהְיֶה בִּיאוֹר הַפְּתוּב: אֵת הַפְּרָבִים הַמְמוּנִים עַל לֶהַט הַחֶרֶב הַמֵּתֵהֶפְכֶת, כִּי **לֶהַט** הוּא (=פִּירוּשׁוֹ) **גִּיהֲנוֹם**, שֶׁהַרְשָׁעִים מֵתֵהֶפְכִים בָּהּ כְּבֹשֶׁר בְּתוֹךְ קְלַחַת (=קִדְרָה)".

וְכֵן מְצָאנוּ בְּ"סֵפֶר הַחֲסִידִים" (סִימָן רמ"א): "צְרִיכִים לְהוֹדִיעַ (לְבְנֵי הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה), כְּדֵי שִׁיתְפַּלֵּל (ו) עַל הַמֵּתִים. שְׁהָרִי, מֹשֶׁה הַתְּפַלֵּל עַל עֲצֻמוֹת יְהוּדָה, שְׁנֵי אֲמָר (דְּבָרִים לג', ו'): 'שְׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה...'. (וְאַף עַל אֲלוֹ) שְׁכַבְרַת מֵתוֹ, (ו) כְּבָר עֲבָרוּ יב' חֹדֶשׁ, צָרִיךְ לְהַתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם בְּכָל חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ, כִּי מֵהַפְּכִים **אֵשׁ גִּיהֲנוֹם** (כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם), שְׁנֵי אֲמָר (יִשְׁעִיהַ סו', כג'): 'וְהִיָּה מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁוֹ וּמִדֵּי שָׁבַת בְּשַׁבְתּוֹ יָבֹא כָּל בֹּשֶׁר'. וְכֹתִיב (שֵׁם כד') '**וְאֵשׁ** לֹא תִכְבֶּה' – הָרִי בְּכָל חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ מֵהַפְּכִים (אֵת הַרְשָׁעִים) בּוֹ (=בְּתוֹךְ הַקְּלַחַת)". (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְהַס פְּרִידְמָן)

"פִּי הָאָרֶץ, וְפִי הַבְּאֵר, וְפִי הָאֲתוֹן"

שְׁנֵינּוּ בְּמִשְׁנֵה (אָבוֹת ה', ו'): "עֲשֹׂרָה דְבָרִים נִבְרָאוּ בְּעֶרֶב שַׁבַּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת, וְאֵלוֹ הֵן: פִּי הָאָרֶץ, וְפִי הַבְּאֵר, וְפִי הָאֲתוֹן...". דְּהִינּוּ, שְׁלֹשָׁה בְּרִיאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁל פְּתִיחַת פִּיּוֹת בְּרֵא הַקַּב"ה בְּעֶרֶב שַׁבַּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת: "פִּי הָאָרֶץ, וְפִי הַבְּאֵר, וְפִי הָאֲתוֹן".

הַגַּה"ק בְּעַל הַ"בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר" מֵבִיא בְּסִפְרוֹ "דְּבָרִים נְחֻמְדִים" דְּבַר נִפְלָא, בְּשֵׁם חוֹתְנוֹ (הַמְקוּבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי צְבִי הִירֵשׁ מְזִידִיטְשׁוּב זִיע"א), וְכֵךְ הוּא כּוֹתֵב: "פִּי הָאָרֶץ פִּי הַבְּאֵר (ו) פִּי הָאֲתוֹן, שֶׁלִּשְׁתֵּן מְסוּדְרִין בְּ-ג' פְּרָשִׁיּוֹת בְּתוֹרָה כְּסוּדָר. 'פִּי הָאָרֶץ' בְּפְרַשְׁת 'קִרְח', 'פִּי הַבְּאֵר' בְּפְרַשְׁת 'חֻקַּת', 'וְפִי הָאֲתוֹן' בְּפְרַשְׁת 'בְּלֶק'. וְשְׁמַעְתִּי מְכַבּוּד חוֹתְנִי הַקְּדוּשׁ מֵהַר"ה (=רַבִּי צְבִי הִירֵשׁ) וְצִלְהָהּ מְזִידִיטְשׁוּב, שֶׁמָּה שִׁישׁ בְּקַבְּלַת הַקְּדוּמוֹנִים (סְגוּלָה) לְהֶעֱבִיר **מַחְשְׁבֵה זָרָה** בְּ(עַת) הַתְּפִילָה, (הוּא) לּוֹמֵר 'פִּי פִּי פִּי', עַל (ה) פִּיּוֹת הַנ"ל ('פִּי הָאָרֶץ פִּי הַבְּאֵר פִּי הָאֲתוֹן)...".

וְהִנֵּה, סְגוּלָה זֹאת לּוֹמֵר "פִּי פִּי פִּי", שֶׁהִיא כְּאִמּוֹר סְגוּלָה לְהֶעֱבִיר אֶת הַמַּחְשְׁבֵה הַזֶּה בְּשַׁעַת הַתְּפִילָה, מֵבִיא גַם הַ"מְגַן אֲבָרָה" (או"ח סִימָן צח', ס"ק א'): "הַמֵּתְפַלֵּל, צָרִיךְ שִׁיכּוֹן בְּלִבּוֹ פִּירוּשׁ הַמְּלוֹת (=הַמְּלִים) שְׁמוּצִיא בְּשַׁפְּתָיו, וַיִּחְשׁוּב כְּאִילוֹ שְׁכִינָה כְּנֶגְדּוֹ, וַיִּסִּיר כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת הַטּוֹרְדוֹת אוֹתוֹ, עַד שֶׁתִּשְׁאַר מַחְשְׁבָתוֹ וּפְנִתוֹ זָכָה בְּתִפְּילָתוֹ... (ו) כְּתוּב בְּסִפְר 'הַגֵּן' (סוּף יוֹם שְׁנִי), (שְׁפָדִי) לְבַטֵּל **מַחְשְׁבֵה רָעָה** בְּשַׁעַת הַתְּפִילָה, יֹאמֵר ג' פְּעָמִים 'פִּי פִּי פִּי', וְאַחַר יְרוּק ג' פְּעָמִים, וְלֹא יְרוּק לְגִמְרֵי...".

בְּעֲנִין זֶה מְבוֹאֵר בְּ"מִשְׁנֵה בְּרוּרָה" (שֵׁם ס"ק ב'), שֶׁסְּגוּלָה זֹאת שֶׁהִבִּיא סִפְר הַגֵּן, לְהַזְכִּיר ג' פְּעָמִים 'פִּי פִּי פִּי', וְהוֹסִיף

בסוגריים כי "פי" הוא ראשי תיבות פלטי יוסף, דהם (=שהם) התגברו על יצר לבם, וכדאיתא בסנהדרין דף כ'...". (כידוע, פלטי בן ליש היה בעלה של מיכל בת שאול לאחר נישואיה הראשונים לדוד. במדרש מסופר, כי אף שפלטיאל בן ליש היה נשוי למיכל, הוא התנהג כאילו היתה מיכל אשתו של דוד. ולכן, אף שגר איתה בבית אחד למשך תקופה ארוכה, לא קרב אליה. בגמרא (סנהדרין יט) משבחים את פלטי על-כך. שכן, היה זה מעשה גבורה לאורך זמן (9 שנים). וכך אומרת הגמרא: "אמר רבי יוחנן: 'פלטי' שמו, ולמה נקרא שמו 'פלטיאל'?" שפלטו אל מן העבירה. מה עשה (פלטי), נעץ חרב בינו לבינה (=בינו לבין מיכל), (ו)אמר: כל העוסק בדבר זה (=יחסי אישות), ידקר בחרב זה").

המקור לכך הוא מהספר "שורשי השמות" למקובל האלקי רבי משה זכותא (הרמ"ז) זיע"א, אשר קבל מרבו, עד האריז"ל, וזו לשון קודשו: "פי – שם זה הוא שם אדיר וקדוש, ופוחו להינצל ממקרה לילה ומהרהורים רעים, (על-ידי) (ש)תאמר פסוק (תהילים קמט', ו) 'רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם', ג' פעמים, ותכון כי 'פיפיות' הם ג' פיות... כנגד ג' צדיקים – יוסף, בעז, פלטי. כי ראשי תיבות וסופי תיבות (של יוסף) – הרי 'פי'. וכן פלטי. ובעז נאמר בו (רות ג', ח) 'ולפת' – ב' (ה)אותיות (ה)אמצעיות (הן) 'פל'. ואחר כן יאמר: יהי רצון מלפניך, ה' (בניקוד שמירה), אלקינו ואלקי אבותינו, כשם שהצלת ג' צדיקים אלו מעבירה, כך תציל אותי, אני פלוני בן פלוני... וירוק (=ירק) ג' פעמים... ויאמר בכל פעם 'פי', ויכון למה שכתבנו (לעיל), ויסיר הרהורים רעים". (וכתב ה"מגן אברהם", שאין צריך לירוק בפועל ממש, אלא מספיק שיוציא קצת לשונו של פ' פעמים). "ויכפר על העם"

צריכים אנו לדעת, שכפרה צריך לעשות בכסף מלא. שכן, "כפרה" בגמטריה 305. ו"כסף" באותיות מלא (פ"ף סמ"ך פ"ה) גם כן עולה ל-305. וזאת, כדי לומר לך שהכפרה על ישראל נעשית בכסף מלא. והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב מעשה ארג"

התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי (=רשב"י) כותב בזוהר הקדוש: "בא וראה ההיא מלה היוצאת מפה האדם עולה למעלה למעלה, ומעוררת התעוררות מלמעלה, או לטוב או לדע". מדברי הזוהר הקדוש אנו למדים, כמה גדול כח הדיבור של איש ישראל, שעל-ידי דיבורו הוא קובע איזו השפעה תרד לעולם. שכן, בזמן שהוא מדבר רק דיבורי קדושה, הרי הוא גורם לכך שתתד השפעה טובה לעולם הזה. וחס וחלילה, כאשר הוא מדבר דיבורים אסורים, הרי הוא גורם, חס וחלילה, שתתד השפעה רעה... ולכן, אומר הזוהר הקדוש (שלח קעה), כבר בבקר, כאשר האדם קם משנתו, מזהירים אותו המלאכים, ואומרים לו "נצור לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה".

בא וראה מה שכותב האריז"ל (ליקוטי תורה, "עקב"), שכל דיבור היוצא מהאדם הוא חלק מנשמתו. לכן צריך להקפיד, שלא לדבר דברים בטלים, שהרי האדם מפסיד בכך חלק מנשמתו. ועוד אומרים חז"ל, שמכל דיבור ודיבור שיוצא מפיו, בורא האדם סניגורים, או חלילה קטגורים. אם כך, מי לא יחרד לפני שמוציא דיבור מפיו, בזוכרו שהוא הולך לברוא מלאכים טובים, שילמדו עליו זכות, או, חלילה, מלאכים רעים שיקטרגו עליו. ומה נוראים הם דברי הזוהר הקדוש (פקודי רמט', ב', מתורגם): "...כל אלו שהוציאו מפייהם דבר שאינו צריך, ומטנפים פיהם – מחרימין אותם, והוא עומדים בחרם ארבעים יום, ותפילתם אינה מקובלת, ואינם נכנסים למחיצת הקב"ה, אלא עומדים נזופים בחוץ".

על-כן, צריך שכל דיבור ודיבור היוצא מהפה יהיה "מעשה ארג", כמו שכתוב בתורה (שמות כח, לב): "והיה פי ראשו בתוכו שפה... מעשה ארג". שהרי, ישראל נקראים תולעת, כמו שכתוב (ישעיה מא, יד): "אל תיראי תולעת יעקב". ומה תולעת, אין כוחה, אלא בפיה – כן ישראל, אין כוחם, אלא בפיהם.

ולכן, כמו שיש מיני תולעים, שאורגים מיני משי בפיהם, ומהם עושים לבושי מלכות, כך צריך להיות הפה של ישראל "מעשה ארג", שעל-ידי הדיבור יארגו לו בשמים לבושים, שהם "חלוקי רבנן" (=לבוש לנשמה בגן עדן). "ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיכם ואת כל האדם אשר לקרח"

מסופר על הגה"ק רבי עמרם חסידא זיע"א, שבהיותו כבן שש שנים נטפל אליו ערל אחד, ולקח ממנו בכח את הטלית-קטן שלבש על בגדיו. הילד החל לבכות ולצרוח בקול מר, ולא הסכים בשום אופן לזוז מהמקום, עד שהביאו לו טלית-קטן אחר. ואז, מתוך אנוחצער אמיתית ורווית כאב, פלט הנער: "הלואי ויבלע הגוי הזה באדמה...". לא עברו ימים רבים, והקול נשמע בעיר, שאותו גוי נפל לבור עמוק, ואיבריו התרסקו. כששאלו את עמרם הקטן, מה ראה לגלגל עליו דוקא קללה זו, שיבלע באדמה, השיב: גם קרח, שלגלו על מצות ציזית, נבלע באדמה... שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח אֶל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רְחִמִים" ראשי תיבות "ישראל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֹט: 19:20**

ערש"ק כב' סיון תשע"ד (20.6.14) **יְצִיאַת הַשְּׁבֹט: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"כָּל מַחְלוּקַת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם – סוּפָה לְהִתְקַיֵּם... (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

חז"ל אמרו בפרקי אבות (ה', יז): "כָּל מַחְלוּקַת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם – סוּפָה לְהִתְקַיֵּם, וְשֶׁאֵינָה לְשֵׁם שָׁמַיִם – אֵין סוּפָה לְהִתְקַיֵּם. אֵיזוֹ הִיא מַחְלוּקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם? זוֹ מַחְלוּקַת הַלֵּל וְשֶׁמַּאי. וְשֶׁאֵינָה לְשֵׁם שָׁמַיִם? זוֹ מַחְלוּקַת קִרְח וְכָל עֲדָתוֹ". הִנֵּה, חז"ל העמידו את מחלוקת ה'לל ושמאי מול מחלוקת קרח וכל עדתו. שָׁכַן, מַחְלוּקַת הַלֵּל וְשֶׁמַּאי הִיְתָה בְּעֵצָם מַחְלוּקַת בֵּין מִידַת הַחֶסֶד לְבֵין מִידַת הַדִּין. וְלָכֵן בֵּית הַלֵּל שְׁמִידַתָּם הִיְתָה חֶסֶד, הַקְּלוּ וְלֹא הַחְמִירוּ **בְּדִין**, וְאֵילוּ בֵּית שְׁמַאי שְׁמִידַתָּם הִיְתָה מִידַת הַדִּין, לֹא רַק שְׁלֹא הַקְּלוּ, אֲלָא הַחְמִירוּ **בְּדִין**.

אם כן, הרי זאת הייתה גם מחלוקת קרח וכל עדתו, שרצו הם להשליט את הלויים (שהם מצד מידת הדין) על הכהנים (שהם מצד החסד). (כדברי הוהר הקדוש (קרח קעו'): "תא חזי: אהרן ימינא, לואי שמאלא, קרח בעי למעבד חלופא דימינא לשמאלא" (=פא וראה: אהרן הכהן הוא ימין/חסד. הלויים הם שמאל/דין וקרח, רצה להחליף בין ימין לשמאל).

אם כן, לפי זה, יכול האדם לטעות ולהשוב שמחלוקת קרח וכל עדתו, היא כמו מחלוקת בית הלל ובית שמאי, וְכָל אֶחָד מִנְסָה לְהַשְׁלִיט אֶת מִידָתוֹ עַל הַשְּׁנַיִם

אֲלָא, שְׁכָאן מְלַמְדִים אוֹתָנוּ חז"ל, שאין הדבר כן, ויש הבדל גדול ביניהם, שָׁכַן, בְּמַחְלוּקַת בֵּית הַלֵּל וְשֶׁמַּאי כָּל אֶחָד מֵהֶם הִתְכַּוֵּן לְשֵׁם שָׁמַיִם, בְּלִי שׁוּם פְּנִיָּה וּנְגִיעָה עֲצֻמִית כָּלֵל, וְשֶׁרַשׁ הַמַּחְלוּקַת נִבְּעָה מִתּוֹךְ בְּקִשְׁת חִפּוּשׁ הָאֲמֵת. עַל-כֵּן הוּשָׁפַע לָהֶם (=לְבֵית הַלֵּל וְלְבֵית שְׁמַאי) שְׁפַע רַב שֶׁל תּוֹרָה – כָּל אֶחָד לְפִי שׁוֹרְשׁוֹ וּבְחִינָתוֹ. (וְלָכֵן גַּם נִתְגַּלָּה לְמֹשֶׁה בְּהַר סִינַי שֶׁתְּהִיָּה מַחְלוּקַת בֵּין הַלֵּל וְשֶׁמַּאי, כְּפִי שְׁמַבִּיא הַ"מְגִלָּה עֲמוּקוֹת": "מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי" (אבות א', א) – "מֹשֶׁה" רֹאשִׁי תִיבוֹת יִשְׂרָאֵל וְהַפּוּד: מַחְלוּקַת שְׁמַאי הַלֵּל, (וְגַם) הַכָּל שְׁמַעוּ מִסִּינַי).

אֲבָל, מַחְלוּקַת קִרְח וְכָל עֲדָתוֹ לֹא הִיְתָה לְשֵׁם שָׁמַיִם, שָׁכַן, הִיְתָה בָּהּ גַּם נְגִיעָה אִישִׁית, שְׁנִבְעָה מִקְנָאָה וְצָרוּת-עֵינַי, וּמִשְׁאִיפָה לְהַשִּׁיג כְּבוֹד וּשְׂרָרָה. עַל-כֵּן נִעְנְשׂוּ הַחֹלְקִים עַל מֹשֶׁה בְּכָל חוֹמַרַת הַדִּין. וְהִנֵּה בְּעֵינַי זֶה רֹאֵי לָנוּ לְהַבִּין מְדוּעַ כִּינוּ חז"ל אֶת מַחְלוּקַת הַלֵּל וְשֶׁמַּאי "מַחְלוּקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם"? וְתִרְץ עֵינַי זֶה הִרָה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן וְאָמַר: הִנֵּה כְּתוּב בְּבְרִיאַת הָעוֹלָם (בראשית א', ה'): "וַיִּקְרָא אֱלֹקִים לְרִקְיעַ שָׁמַיִם". וּפְרַשׁ רַש"י אֶת הַמְּלָה "שָׁמַיִם", וְאָמַר: "אֵשׁ וּמַיִם, שְׁעָרְכֵן זֶה בְּזֶה וְעָשָׂה מֵהֶם שָׁמַיִם". וְלִכְאוּרָה קִשָּׁה לָנוּ כָּאֵן. וְכִי מְדוּעַ בְּפִינוּי "שָׁמַיִם" הַמְּלָה "מַיִם" נִמְצָאָת בְּשְׁלִימוֹת, וְאֵילוּ מֵהַמְּלָה "אֵשׁ" נִעְלָמָה הָאוֹת א', וְנִשְׁאַרָה רַק ש'?

וַיֵּשׁ לֹאמֹר עַל-פִּי הַיְדוּעַ מֵהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהָאֵשׁ רוֹמְזֵת עַל הַדִּין, הַבוּעַר כָּאֵשׁ. וְאֵילוּ הַמַּיִם רוֹמְזִים עַל הַחֶסֶד. וְהִיּוֹת שְׁבַעוֹלָם הַזֶּה צָרִיף לְהַשְׁלִיט אֶת הַחֶסֶד עַל הַדִּין, לָכֵן קָרָא הַקַּב"ה לְרִקְיעַ, הַמּוֹרְכָב מֵאֵשׁ וּמַיִם, "שָׁמַיִם" (הַמַּיִם בְּשְׁלִימוֹת, וְהָאֵשׁ חֶסֶד א') – כְּדִי לְרַמּוֹז שְׁצָרִיף לְהַכְנִיעַ אֶת מִידַת הַדִּין (שֶׁהִיא בְּבַחֲיַת אֵשׁ), לְפָנַי מִידַת הַחֶסֶד (שֶׁהִיא בְּבַחֲיַת הַמַּיִם). שָׁכַן, הָעוֹלָם הַזֶּה קָיָם רַק בְּזִכּוֹת הַחֶסֶד, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: "עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה".

וּמִכֵּיּוֹן שֶׁבֵּית שְׁמַאי מִידָתוֹ דִּין וּבֵית הַלֵּל מִידָתוֹ חֶסֶד, וּפְרִידוּעַ נִקְבְּעָה הַהֲלָכָה כְּבֵית הַלֵּל (כְּדִי לְהַכְנִיעַ אֶת הַדִּין לְפָנַי הַחֶסֶד), אִם כֵּן מַחְלוּקַת שְׁמַאי וְהַלֵּל הִיא מַחְלוּקַת "לְשֵׁם שָׁמַיִם". דְּהֵינּוּ, לְרַמּוֹז שְׁצָרִיף לְהַכְנִיעַ אֶת מִידַת הַדִּין (=הָאֵשׁ) לְפָנַי מִידַת הַחֶסֶד (=מַיִם), שְׁעַל-כֵּן רוֹמְזוּ הַשֵּׁם "שָׁמַיִם" שְׁמוֹרְכָב מִמַּיִם (=חֶסֶד) שֶׁהוּא בְּשְׁלִימוֹת, וְאֵילוּ הָאֵשׁ (=הַדִּין) הוּא חֶסֶד וְנִכְנָע. וְזֶהוּ שְׁאָמְרוּ חז"ל "כָּל מַחְלוּקַת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם – סוּפָה לְהִתְקַיֵּם", דְּהֵינּוּ כָּאֵשׁ בְּמַחְלוּקַת הַחֶסֶד ("מַיִם") הוּא בְּשְׁלִימוֹת וְהוּא הַשּׁוֹלֵט (כְּמוֹ בְּמַלְאָה "שָׁמַיִם"), אִזּוֹ "סוּפָה לְהִתְקַיֵּם", שָׁכַן הָעוֹלָם הַזֶּה יְכוּל לְהִתְקַיֵּם רַק בְּמִידַת הַחֶסֶד, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: "עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה".

"וַיִּקַּח אֶהֱרֹן (אֶת הַקְּטוֹרֶת)... וַיִּרְץ אֶל תּוֹךְ הַקֹּהֵל... וַיִּתֵּן אֶת הַקְּטוֹרֶת וַיִּכְפֹּר עַל הָעַם" (יו', יב')

בְּפְרָשְׁתָּנוּ מוֹפִיעַ תּאוֹר הַכַּח הַמִּיּוֹחַד שֶׁל הַקְּטוֹרֶת לְעֲצִירַת הַמַּגֵּפָה, כְּפִי שְׁכָתוּב: "וַיִּקַּח אֶהֱרֹן... וַיִּתֵּן אֶת הַקְּטוֹרֶת

ויכפר על העם... ותעצר **המגפה**". בענין זה כותבת הגמרא (שבת פט): בשעה שעלה משה רבנו למרום, ונלחם עם המלאכים כדי לקבל את התורה הקדושה, ולבסוף נצחם, נעשה משה אהוב על כל המלאכים, וכל אחד מהם נתן לו מתנה, שנאמר: "עלית למרום, שבית שבי, לקחת מתנות באדם". וגם מלאך המות נתן לו מתנה, שנאמר "ויתן את הקטרת ויכפר על העם... ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר **המגפה**". ואם לא שנתן לו מלאך המות סגולה זו של הקטרת לעצור **המגפה**, איך ידע זאת משה?

ומוסיפה הגמרא ואמרת, שהקטרת היא בעיקר כפרה על **לשון הרע**. ומדוע דוקא **לשון הרע**? – אלא, יבוא דבר שבחשאי (כמו הקטרת, שנעשית בהסתר בתוך ההיכל) ויכפר על דבר שבחשאי (על **לשון הרע**, שמספרים בחדרי חדרים). ולכן כפר אהרן על העם בקטורת, כיון שהעיקר במחלוקת קרח היה עון לשון הרע כנגד משה רבנו, וכך הוצתה **אש המחלוקת**, ולכן היה צריך לכפר בקטרת.

הזהר הקדוש מביא גם הוא את מעלתה של הקטרת, וכך הוא כותב: אמר רבי פינחס: פעם אחת הייתי הולך בדרך, ופגשתי את אליהו הנביא. אמרתי לו: יאמר לי אדוני דבר שהוא מועיל לבריות. אמר לי אליהו הנביא: כאשר פורצת **מגפה** (לא עלינו) – אם יכנסו ישראל, בניו של הקב"ה, לבתי-כנסיות ולבתי-מדרשות, ויאמרו ברצון ובכונה את עניני הקטרת – תבטל המגפה מהם. וממשיך הזהר הקדוש ואומר: וזהו גזירת ברית לפני הקב"ה, שכל מי שקורא בכל יום פיתום הקטרת, הרי הוא ניצל מפל הפגעים והכשפים שבעולם, ומהרהור רע, מדין רע, ממות, ולא ינזק כל היום, ואין הסטרא אחרא (=כח הטומאה) יכול לשלוט עליו. אולם, אומר הזהר, צריכים לכוון בעת אמירת פיתום הקטורת. ואם לא כוון, ודאי שמועיל הדבר פחות.

ועוד אומר רבי שמעון: אם בני האדם היו יודעים כמה חשוב מעשה הקטרת לפני הקב"ה, היו לוקחים כל מלה ומלה ממנו, ומעלים אותה עטרה על ראשיהם, כמו פתך של זהב. וכל מי שעוסק בה (בקטרת), יש לו חלק בעולם הזה ובעולם הבא, ומעביר המות ממנו ומכל העולם, וניצל מפל הדינים בעולם הזה, וכן מדיני הגיהנום. ומכל האמור לעיל נדע, כמה צריך האדם לדאוג שלא יחסיר אמירת פיתום הקטרת בתפילות שחרית ומנחה, כיון, שכמו שנאמר, פיתום הקטרת הינה ממש הצלה ומטרת הגנה עלינו מפני כל אויבינו ושונאינו הסובבים אותנו, והמחפשים כל הזמן איך להזיק לנו.

ולכן יש לומר את פיתום הקטרת בנחת ובכונה, ולא למהר ולבלוע תיבות (כנ"ל גם בתפילת העמידה), שהרי כל תיבה ותיבה חשובה לפני ה' לתפירה, והן מגרשות את המות והיסורים מאיתנו!

ואיך אפשר להבין, שיש אנשים, שבשעת התפילה, במקום לאומרה, הם מדברים עם חבריהם – ומפסידים גם הם וגם חבריהם את פיתום הקטרת שהיא הגנה כל-כך מעולה...

"ולא יהיה כקרח וכעדתו"

לאחר המהפיכה הרוסית בשנת תרס"ח (=1908), התפנסו בראדין אנשי ההמון ויסדו חברה קדישא חדשה, כנגד החברה קדישא הקיימת, דבר שהיה עלול להביא למחלוקת גדולה. בשבת, בעת התפילה בבית הכנסת, עלה ה"חפץ חיים" על הבמה, ודבר אל הציבור: "אחים! לו היו נותנים לי אלפים רובל כדי שאבוא לדרוש, לא הייתי מסכים. אבל כעת אני רואה הכרח לדרוש בפניכם. אני נמצא פה יותר מחמישים שנה, והריני זוכר את כל היהודים שהיו אז בבית הכנסת. ואיפה הם כלם היום? לא נשאר מהם זכר, מלבד המצבות בבית הקברות. רבים מכם עדין לא היו אז בין הנולדים, ורבים שהיו אז ילדים נמנים היום בין הזקנים. הלואי שכלנו נאריך ימים, אבל בסוף הרי כלנו נבוא לשם, ונצטרך למסור דין וחשבון על מה שעשינו כאן.

ודעו לכם רבותי, שענין המחלוקת הוא דבר חמור מאד, שאף מי שמקים הרבה מצות עלול להפסיד אותן בגלל המחלוקת! ואני בטוח שאם יראו, לאחר מאה ועשרים שנה, את אימת הדין, ינסו להיתפש בכל קש כדי להינצל, ויאמרו: 'היה בעירנו יהודי בשם "חפץ חיים" – שחשבו אותי לתלמיד חכם – והוא ראה את הכל ושתק'. לכן, אני מבקש שלא תזכירו את שמי. יש לי חבילה משלי, ואיני יודע איך אעבור את הדין, ואיך אוכל לקבל את אחריותם של אחרים?!". תוך כדי הדברים פרץ ה"חפץ חיים" בבכי, וכל גופו החל לרעוד מפחד. השומעים נרעשו, וקבלו עליהם לבטל מיד את החברה החדשה. הם גם קבעו תקנה חדשה למשך שלש שנים, שלא לקבל דמי קבורה, ולעסוק במצוה זו כראוי לגמילות-חסד של אמת. יהי רצון, שהמחלוקת היחידה שתהיה בינינו תהיה כמחלוקת הלל ושמאי, ולא כמחלוקת קרח וכל עדתו.

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְחַ אֶל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רְחֻמִּים רַאשֵׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻט: 19:20**

עֲרַשׁ"ק כַּב' סִיּוֹן תִּשְׁע"ד (20.6.14) **צִיאַת הַשְּׁבֻט: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"ישמע משה ויפל על פניו... " (טו' ד')

על הכתוב "וישמע משה ויפל על פניו..." , אמרו חז"ל (סנהדרין קי'): ש"חשדוהו **מַאֲשֵׁת אִישׁ** , שְׁנַאֲמַר: "וַיִּקְנְאוּ לַמֹּשֶׁה בַּמַּחֲנֶה". אמר ר' שמואל בר יצחק: מלמד הכתוב, שכל אחד ואחד קנא את אשתו ממשה. וכן גם יונתן בן עוזיאל אומר: "וישמע משה היך קניין כל חד מנהון ית אנתתיה לאשקיותהן מִיָּא בְּדוּקִיא מְטוּל מִשָּׁה וְנִפְל עַל אֲנָפִי מִן כִּיסוּפָא" (=כאשר שמע משה איך קנא כל אחד מהם את אשתו, והשקה אותה מי-סוטה בגלל שחשדו בו (=במשה), נפל משה על פניו מפני הבושה). ולכן אומרים חז"ל כתוב: "ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה", ופרש רש"י, שמשה יצא מחוץ למחנה כדי שלא יחשדוהו עוד.

וצריכים אנו להבין. הרי אומרים חז"ל: "קרח, שפקח היה, מה ראה לשטות זו?" איך נחלקו על משה כל ראשי הסנהדראות, עד אשר חשדוהו **בַּאֲשֵׁת אִישׁ**, והביאו על-ידי כך לחרבן עצום על עם ישראל, ומתו כחמישה עשר אלף מגדולי וטובי העם בעון מחלוקתם?

שני פירושים מציינו על-כך: פירוש אחד, אומרים חכמי ישראל, כי לאחר שאלדד ומידד התנבאו במחנה שמשה ימת ויהושע מכניס את העם לארץ, החלו קרח ועדתו לחשוד במשה **בַּאֲשֵׁת אִישׁ**. שכן, ידוע שארץ ישראל אינה קולטת אנשים, **הַפְּגוּמִים** בברית קדש. ועל-כן אין למשה זכות להיכנס לארץ, כפי שהתנבאו אלדד ומידד, שמשה ימת ויהושע מכניס את העם לארץ.

פירוש שני, אומרים המפרשים, שקרח ראה שמשה כביכול "מתנשא" עליהם, כפי שאמר למשה "ומדוע תתנשא על קהל ה'", ובכך עובר הוא (=משה) על דברי חז"ל, שאסור **לְהַתְנַשֵּׂא וּלְהַתְנַאֵת** על קהל ה', שכן, אמרו חז"ל (סוטה ד'): "כל **הַמְתַּנְּאֶה** – כאילו בא על כל העריות". לכן הסיק קרח לעצמו, שאם כך, ומשה מתנשא להשתרר ולהתנאות על ישראל, בודאי שגם נכשל (חלילה) **בַּאֲשֵׁת אִישׁ**.

מפאן רואים אנו, שאנו למעשה חיים "בעלמא דשקרא (=בעולם השקר)". שכן, על משה רבנו – שעליו העיד ה' "והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה", וכן "...בכל ביתי נאמן הוא..." – אותו מאשימים קרח ועדתו שהוא **מתנשא ומתנשא על ישראל**, ועל-ידי כך הגיע חלילה לעבירה כל-כך חמורה של **אֲשֵׁת אִישׁ**. והם, קרח ועדתו, שכל מטרתם היתה **כבוד ונשיאות על ישראל** עוד אומרים למשה ולאחריו "רב לכם כי כל העדה כלם קדשים...". דהינו אנחנו הקדושים ואתה משה **המתנשא**... ובודאי **שהיצר הרע** עור וסמא את עיניהם להפוך את היוצרות, ו"צבע" להם את העבירה, כדי שיחשבו שהיא מצוה. על-כן צריכים אנו להיזהר מאד בכבודם של גדולי ישראל, ואסור לנו להטיל חלילה דופי בתלמידי חכמים, שכן, רואים אנו, איך קרח ועדתו, נטרדו מן העולם על שהטילו דופי במשה רבנו ע"ה. "ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם... ואת כל הרכוש"

על הכתוב (טו', לב) – "ותפתח הארץ את פיה" – אומרים חז"ל: מדוע עלה בדעתו של משה רבנו, אדון כל הנביאים, **הענו מכל אדם**, להציע לקרח ענש משונה שכזה – "ופצתה האדמה את פיה"? האם חסרים עונשים שונים ומשונים ולא רגילים, שמהם ניתן היה להוכיח לכל, שקרח נענש מן השמים?

אלא, אומרים חז"ל, כי במחלוקת קרח כנגד משה היה כאן תיקון לנשמת **קין**, שהרג את הבל, אחיו. שכן, אומרים חז"ל, כי ענין הגלגולים מוסיפים אמונה וחיזוק לאדם. שכן, בראותו שיש דין ושיש דין, ולמרות שהרוצח כבר נפטר ועבר מן העולם, ולכאורה מת בלי משפט ובלי ענש – הנה, למרות זאת, הוא מקבל את עונשו בעולם הזה, ברדתו שנית בגלגול, והנרצח עצמו יורד ונוקם את נקמתו מהרוצח.

וזהו שפתוב בתורה: "שפך דם האדם – באדם דמו ישפך". כלומר, רוצח, אשר שופך את דם האדם, או

"בְּאָדָם", על-ידי אותו אדם (=הנרצח עצמו), **דמו** שלו ישפך! וזאת, רק על-ידי כך שהרוצח והנרצח יבואו בגלגול, והנרצח ינקום את נקמתו ברוצח.

ואכן, ב"שער הפסוקים", מגלה לנו האר"י הקדוש איך נקם הבל את נקמתו **בְּקִין** אחיו, שרצח אותו, ואיך תקן הבל את נשמתו של אחיו קין, על-ידי שהרג הבל את קין בגלגוליו השונים.

וכך אומר האריז"ל: הבל התגלגל **בְּמִשָּׁה רַבֵּנוּ**, ואילו **קִין** התגלגל בשלשה גלגולים (שהרי ידוע שיש באדם שלשה חלקי נשמה, והם: נפש, רוח ו-נשמה): נפשו של קין התגלגלה באיש המצרי שהכה את האיש העברי. ועל-ידי זה שמשה הרגו – תקן **מִשָּׁה/הַבֵּל** את נפשו של קין. ואילו רוחו של קין נתגלגלה בקרח, ולכן התקנא קרח במשה, והתקוטט עמו. וכדי לתקן את מה ששפך קין את **דָם** הבל אחיו, ונבלע **דְמו** של הבל באדמה – נבלע קרח באדמה על-ידי **מִשָּׁה/הַבֵּל**. לעומת זאת, הנשמה של קין התגלגלה ביתרו.

והנה, מבואר במדרש רבה (ב"ר כב, ז), ש"תאומה יתרה נולדה עם הבל", ועליה התקוטטו קין והבל, וכל אחד רצה לקחתה לו לאשה, ומתוך כך קם קין אל הבל אחיו והרגו. וכדי לתקן פגם זה, שגזל קין מהבל את התאומה היתרה, הלך **יתרו** (שהוא **קִין**) ונתן **לְמִשָּׁה** (שהוא **הַבֵּל**) את צפורה בתו, שהיא גלגול התאומה היתרה.

ודבר זה נרמז גם בשם יתרו – לשון "יתר" – כדי לבוא לרמוז על התאומה היתרה, שגזל הוא מהבל אחיו בגלגול הקודם. (יתרו ידע שהוא גלגול של קין, ואילו משה הוא גלגול הבל, ורמז על-כך למשה רבנו, כאשר בא אל המדבר לקבל את התורה: "**אני חתנך יתרו** בא אליך" – ראשי תיבות "אחיי", לומר לו: אני אחיך קין מהגלגול הקודם).

ועתה יובן מנין ידע משה לבחור לקרח דוקא ענש כזה – "ופצתה האדמה את פיה ובלעה אתם... וירדו חיים שאלה" – כיון שמשה ידע שקרח הוא גלגול קין, אשר הרג את הבל. ולכן, כנגד מה שאמר ה' לקין (בראשית ד' י') – "מה עשית? קול דמי אחיך (**הַבֵּל**) צעקים אלי מן האדמה... אשר פצתה את פיה...". – נענש **קרח** "ופצתה האדמה את פיה" ובלעה אותו. וכנגד "קול דמי אחיך צעקים אלי מן האדמה" – נענש **קרח**, שהוא **צועק** כל הזמן מתוך האדמה: "משה אמת ותורתו אמת".

וזהו שרמז הכתוב בתורה, לאחר שקין הרג את הבל (שם, פסוק כד): "**כִּי שִׁבְעֵתִים יָקָם קִין**". "יקם" ראשי תיבות: **יתרו, קרח, מצרי** – שהם שלושת הגלגולים של **קִין**, ורק אחריהם "יקם" קין – תהיה לו תקומה ותיקון על שהרג את הבל אחיו. (ומוסיף ואומר האר"י: הבל בגמטריה 37, וקרח בגמטריה 308. כשנתברם נקבל 345 – שווהי הגמטריה של משה – לומר לנו שמשה רבנו תקן את נשמות הבל וקרח). (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"והנה פרח מטה אהרן לבית לוי, ויצא פרח ויצץ ציץ, ויגמל שקדים"

בימיו של הצדיק רבי אברהם יהושע העשיל זצ"ל מאפסא, בעל ה"אוהב ישראל", נתפס יהודי אחד לעונות, והמיר את דתו, וכך עלה לגדולה בקרב הגויים, ונתמנה לשר במדינתו. פעם, בפרוס חג הפסח, ישבו השרים על מדוכת(=התחבטו בבצעת) הדם הנוצרי שהיהודים "צריכים לערבבו" בהכנת המצות. אמר להם אותו מומר יהודי: 'הרי אתם יודעים יפה מאד שאני שונא מאד את היהודים, שהם בני אומתי, אבל לא אוכל לשאת את עיוות הדין הזה, ויודע אני שהכל עלילת דם שקרית'. נתקבלו דבריו של אותו מומר על לב השרים, והם בטלו את מזימתם כנגד היהודים. כיון שנתגלגלה זכות על ידו, נהפך לבו לטובה, והוא התעורר לחזור בתשובה. ומיד נסע אל הצדיק מאפסא, אבל הצדיק גרש אותו מעל פניו. אולם המומר לא אמר נואש, והוסיף להטריד את הצדיק מאפסא, עד שיום אחד התרעם עליו הרבי, וקרא: 'צא מפה! ואם לאו – אפה אותך במטה'. תוך כדי דיבורו הפליט הצדיק מפיו, ואמר: 'כשם שמקל זה שבידי לא יצמיח פרי, כך אתה לא תחזור בתשובה...!' לאחר ששמע את דברי הצדיק, שכב המומר ליד מפתן חדרו של הצדיק, וילל בכי תמרורים כל הלילה. הבקר האיר, והנה פלא פלאים: הביט הצדיק מאפסא במטהו, והנה הוציא המטה פרח וגמל פרי...! הבין הצדיק שמשמים רוצים בתשובת המומר, ומיד צוה הוא להכניס את המומר לחדרו, וקבלו בסבר פנים יפות, ונעתר להורות לו דרכי תשובה...

נא לשמור על קדושת הגיליון!

שבת שלום לכל בית ישראל!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: קִרְח **אֵל שְׂדֵי יִתְנוּ לָכֶם רְחִמִים** "ראשי תיבות **"ישראל"** **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻעַ: 19:20**

ערש"ק כב' סיון תשע"ד (20.6.14) **יְצִיאַת הַשְּׁבֻעַ: 20:35** (ר"ת 21:21)

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"רַב לָכֶם בְּנֵי לְוִי" (טו' א')

אמר רבי לוי: ב'ר"ב" בשר (=משה, שאמר לבני לוי "רַב לָכֶם") – ב'ר"ב" בשורוהו (כך גם הקב"ה אמר למשה, שהתחנן לפניו להיכנס לארץ "רַב לָךְ, אֵל תּוֹסֵף..."). ומי לא יחרד על עמק הדין הנסתר מבני האדם. שהרי, משה רבנו – שנקרא "רַעִיָא מֵהִימְנָא" (=רועה נאמן), שמסר את נפשו עבור כל אחד ואחד מישראל, בכל עת ובכל שעה – משה, רבן של ישראל, שאמר: יאבדו משה ואֵלֶּף כְּמוֹהוּ, וְאֵל תַּנּוּק צִיפּוּרֵן אַחַת מֵאִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל – וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן בְּלִשׁוֹן שְׁאֹמֵר לְבַנֵּי לְוִי "רַב לָכֶם בְּנֵי לְוִי" – כְּלוּמַר דִּי לָכֶם הַגְּדוּלָּה שֵׁישׁ לָכֶם, וְאֵל תְּבַקְשׁוּ יוֹתֵר. עַל מְלִים אֵלוֹ נִתְּבַע מִשָּׁה, וְנִעְנַשׁ קִשׁוֹת מִידָה כְּנִגְדַּ מִידָה! וְעַל כֵּן בְּשִׁעָה שֶׁהַתְּחִנָּן לְפָנָיו ה' יִתְּבַרֵךְ לְהִיכָנֵס לְאַרְצָ יִשְׂרָאֵל, וְהַתְּפִלָּל 515 תְּפִלוֹת, כְּמִנְיֵן "וְאַתְּחַנֵּן", עוֹנָה לּוֹ הַקֵּב"ה: "רַב לָךְ, אֵל תּוֹסֵף דְּבַר אֱלֹהִים עוֹד בְּדַבַּר הַזֶּה" – כִּשֶׁם שְׁאַתָּה אָמַרְתָּ לְקִרְחַ וְעַדְתּוֹ כִּי דִי לָהֶם מָה שֵׁישׁ לָהֶם ("רַב לָכֶם בְּנֵי לְוִי"), וְאִין לָהֶם לְבַקֵּשׁ גְּדוּלָּה יִתְרָה, כִּךְ גַּם אַתָּה "רַב לָךְ" – אֵל תְּבַקֵּשׁ יוֹתֵר לְהִיכָנֵס לְאַרְצָ, וְדִי לָךְ לְהִישָׁאֵר בְּמִדְבָּר...
לומדים אנו מפאן, כְּמָה הַקֵּב"ה מְדַקְדֵּק עִם הַצְּדִיקִים – עַד תְּהוּם רֵבָה, וְכָל מִי שֶׁהוּא צְדִיק יוֹתֵר, הַקֵּב"ה מְדַקְדֵּק עִמּוֹ יוֹתֵר, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּתֵהִלִּים (נ', ג'): "וּסְבִיבּוֹ נִשְׁעָרָה מְאֹד". וּפְרָשׁוֹ חו"ל: "מְלַמֵּד (הַכְּתוּב) שֶׁהַקֵּב"ה מְדַקְדֵּק עִם סְבִיבּוֹ (=הַצְּדִיקִים הַקְּרוּבִים אֵלָיו) כְּחוּט הַשְּׁעָרָה."

"וְתַפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אֶתֶם וְאֶת בְּתֵיהֶם וְאֶת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקִרְחַ וְאֶת כָּל הָרְכוּשׁ" (טו' לב')

העיר על-כך האדמו"ר רבי שלום רוקח מבעלז: קרח ועדתו נענשו כאן מידה כנגד מידה: הם חטאו בפיהם – בהשמעת לשון הרע ובהוצאת דבה על משה ואהרן – לכן נגזר עליהם כענש: "וְתַפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ".
חו"ל אמרו על הכתוב: "וְתַבְלַע אֶתֶם וְאֶת בְּתֵיהֶם... וְאֶת כָּל הָרְכוּשׁ": אפילו כבסים ביד הפוכים, היו מתגלגלים ובאים, ונבלעים עם קרח וכל עדתו. ואפילו מחט, שהיתה שאולה בידי ישראל נשאבה אף היא ונבלעה בתוך האדמה. רבי ברכיה בשם רבי חלבו אמר: אף שמוטיהם של קרח ועדתו פרחו מתוך שטרות ומסמכים, ונבלעו באדמה. אמר ריש לקיש: קרח נתן עיניו במה שאינו ראוי לו (=בקש לעצמו שררה שאינה מגיעה לו). מה שבקש לא נתנו לו, ומה שהיה בידו – לקחו ממנו, וכל עושרו נבלע וירד עמו שאלה.

"וְתַפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אֶתֶם וְאֶת בְּתֵיהֶם וְאֶת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקִרְחַ וְאֶת כָּל הָרְכוּשׁ" (טו' לב')

נשאלת השאלה: אם בני אדם חטאו במחלוקת קרח ועדתו – רכושם מה חטא? מדוע נגזר על עדת קרח, שהאדמה תבלע גם את בתיהם ורכושם הרב? אלא – אומרים חכמי ישראל – אילו לא היו קרח ועדתו בעלי רכוש ומזון רב, אפשר שלא היו נקלעים למחלוקת זו. שכבר אמר החכם מפל אדם (משלי יח, כג): "וְעֵשִׂיר יַעֲנֶה עֲזוֹת" (=העשיר משיב לזולת בדברים עזים וקשים, בגלל גאותו). יוצא מפאן, שבתייהם ורכושם של קרח ועדתו היו "שוותפים" לחטאם, וגרמו להם ליפול לתוך אש המחלוקת. משום כך גזר הבורא יתברך, שלא יהא שריד ופליט לרכוש זה, והוא יבלע עמם במעמקי האדמה.
"חַכְמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה" (משלי יד, א')

אמר רב: און בן פלתי, מראשי עדת קרח – אשתו הצילה אותו. אמרה לו: מה יוצא לך מהשתתפותך במחלוקת קרח? אם משה הרב – אתה התלמיד, ואם קרח הרב – אתה התלמיד!

אמר לה און בן פלתי: ומה אעשה? עמהם (=עם עדת קרח) הייתי בעצה, ונשבעתי להם שבועת אמונים. אמרה לו: שב באהלך, ואני אציל אותך. השקתה אותו יין לרוייה, עד שהשתכר, ונפלה עליו תרדמה. והיא ישבה על פתח האהל, ופרעה שערותיה. וכך, כל מי שבא לקרוא לאון בן פלתי, כדי להתיצב כנגד משה ואהרן, ראה את אשתו

(ש'ל און), פרועת השיער בפתח האהל, ומיד חזר לאחוריו. בין לבין, עד שהם הלכו ובאו, נבלעו קרח וכל עדתו, ובעלה און בן פלת ניצל. זהו שנאמר: "חכמות נשים בנתה ביתה" – זו אשתו של און בן פלת, "ואולת בידיה תהרסנו" – זו אשתו של קרח.

"ולשמע אנקת אסיר לפתח בני תמותה" (תהילים קב, כא)

דרשו חכמינו בתלמוד (סנהדרין קח), שלקרח ולעדתו יש חלק לעולם הבא, לפי שעליהם התנבאה חנה בתפילתה: "ה' ממית ומחיה, מוריד שאול ויעל" – כשם שהוא יתברך הוריד את קרח לשאול תחתית, כדי שיתקן את אשר פגם, כך הוא יתברך, לעתיד לבוא, יעלה את קרח, לאחר שזה יתוקן.

וזהו שאומר דוד המלך (תהילים קב, כא): "ולשמע אנקת אסיר" – ה' יתברך שומע "אנקת אסיר" – את קול תפילות קרח ועדתו, שהם אסירים בשאול, בתהום רבה, והוא יתברך יעלה אותם, לעתיד לבוא.

וכן, גם האר"י הקדוש אומר שלעתיד לבוא יתעלה קרח למעלה, ודבר זה נרמז בפסוק "צדיק כתמר יפרח" – סופי תיבות – קרח, לרמזו שקרח יפרח לעתיד לבוא, לאחר שיתקן, על-ידי הענש הגדול שקבל בשאול תחתית – ואז יזכה לחזור למעלתו הראשונה. ולא עוד, אלא שמעלתו תגדל יותר. שכן, מעלת הלויים לעתיד לבוא תהיה יותר ממעלת הכהנים. ועל-כך אמרו חז"ל: "שלום שלום לרחוק ולקרוב" – "לרחוק" אותיות "לקורח" (בכתיב מלא) – שהיה רחוק ונתקרב, ונתקן (=תקן את עצמו) על-ידי התשובה שעשה. "ובני קרח לא מתו"

כאשר מונה התורה הקדושה, בפרשת "פינחס", את משפחות לוי, היא מציגת את משפחת "הקרחי". ונשאלת השאלה, איך נשארה משפחה לקרח? שהרי הוא ובניו וכל אשר להם נבלעו באדמה בשעת המחלוקת שחלקו על משה רבנו? על-כך משיבה התורה הקדושה (במדבר כו, יא): "ובני קרח לא מתו", ורש"י מבאר: "הם (בני קרח) היו בעצה תחילה – ובשעת המחלוקת הרהרו תשובה בלבם, לפיכך נתבצר להם מקום גבוה (בתוך האדמה)... וישבו שם". (ולאחר מכן יצאו משם והקימו משפחה).

יהודים יקרים שימו לב! בני קרח, שהיו שותפים למחלוקת, והיו אף מנותגי העצה לפתוח בה – כשפרצה המחלוקת הם חשו חרטה "והרהרו תשובה בלבם", ואמנם הם נבלעו באדמה, אך מאחר והתחרטו והרהרו בתשובה, נתבצר להם מקום גבוה שם, והם נצלו.

דבר זה מבטא את עצם כחה של התשובה: בני קרח, שהיו מיוזמי המחלוקת, והחטיאו את כל העם – כשעשו תשובה, ואפילו שהיה זה רק "הרהור של תשובה" בלב, ואף אחד לא ידע מכם, מלבד בורא עולם, ובכל זאת, בזכות אותו הרהור תשובה, נצלו מעונש המות שנגזר על עדת קרח, וזכו שיקרה להם גם מיוחד ש"נתבצר להם מקום גבוה", ויצאו משם חיים, ומהם נולדו שמואל הנביא ועשרים וארבע משמרות כהונה, ואפילו בספר תהילים נקבעו מזמורים, שאמרו אותם בני קרח.

מפאן אנו יכולים ללמוד קל וחמר: אם בני קרח, שחטאו חטא כה נורא, זכו להינצל ולהגיע למעלות נפלאות בזכות הרהור אחד של תשובה – על אחת כמה וכמה כשמדובר בנו, בדורנו, דור שבא אחרי הרבה דורות של יהודים שמסרו את נפשם למען שמו יתברך, והיו להם הרבה תורה ומעשים טובים – בודאי שאנו, בזכות דורות אלו, ועל-ידי חזרה בתשובה, נוכל להינצל גזרות קשות ולזכות לחיים טובים, ארוכים ומאושרים אמן. ויהי רצון שיתקיימו בנו דברי הרמב"ם: "סוף ישראל לעשות תשובה... ומיד הם נגאלין". (עפ"י הרבי מלובביץ).

"ותפתח הארץ את פיה..."

פעם באו אל הגאון "אור שמח" שני אנשים, בכדי לדון לפניו על חלוקת אדמה. האחד אומר - כלה שלי, וגם השני אומר - כלה שלי. לזה אין עדים, המוכיחים את בעלותו על האדמה, וכן גם לשני לא היו עדים. נסה הרב לברר של מי החזקה על האדמה ולא הצליח. לבסוף הציע להם הרב פשרה, שיחלקו ביניהם את אדמת המריבה, אולם שניהם לא הסכימו. מה עשה הרב? - אמר להם: ברצוני לראות את הקרקע שעליה אתם מדינים, ומיד נסעו כלם אל המקום. כשהגיעו לשם התכופף הרב, ועשה עצמו פלוחש לקרקע, ואחר הטה את אזנו לעבר האדמה, כמקשיב לה. שאלו אותו האנשים: 'מה לחשת לקרקע?' - אמר להם: 'אמרתי לקרקע, שהנה שני האנשים הללו טוענים שאת כלך שלהם, כל אחד מהם טוען שאת שלו. שאלו אותו האנשים? 'ומה ענתה האדמה?' - 'האדמה אמרה לי' - ענה הגאון "אור שמח" - 'שהיא לא של אף אחד מכם, אלא נהפוך הוא - אתם שניכם שלה! שכן בבוא יום פקודתכם תקברו באדמה ותהיו שלה...'. הבינו השניים את הרמז, והסכימו להתפשר.

שבת שלום לכל ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!